

Regnskapspresentasjon

1. halvår 2019

Richard Heiberg
konsernsjef

Geir-Egil Bolstad
finansdirektør

Et solid første halvår i 2019

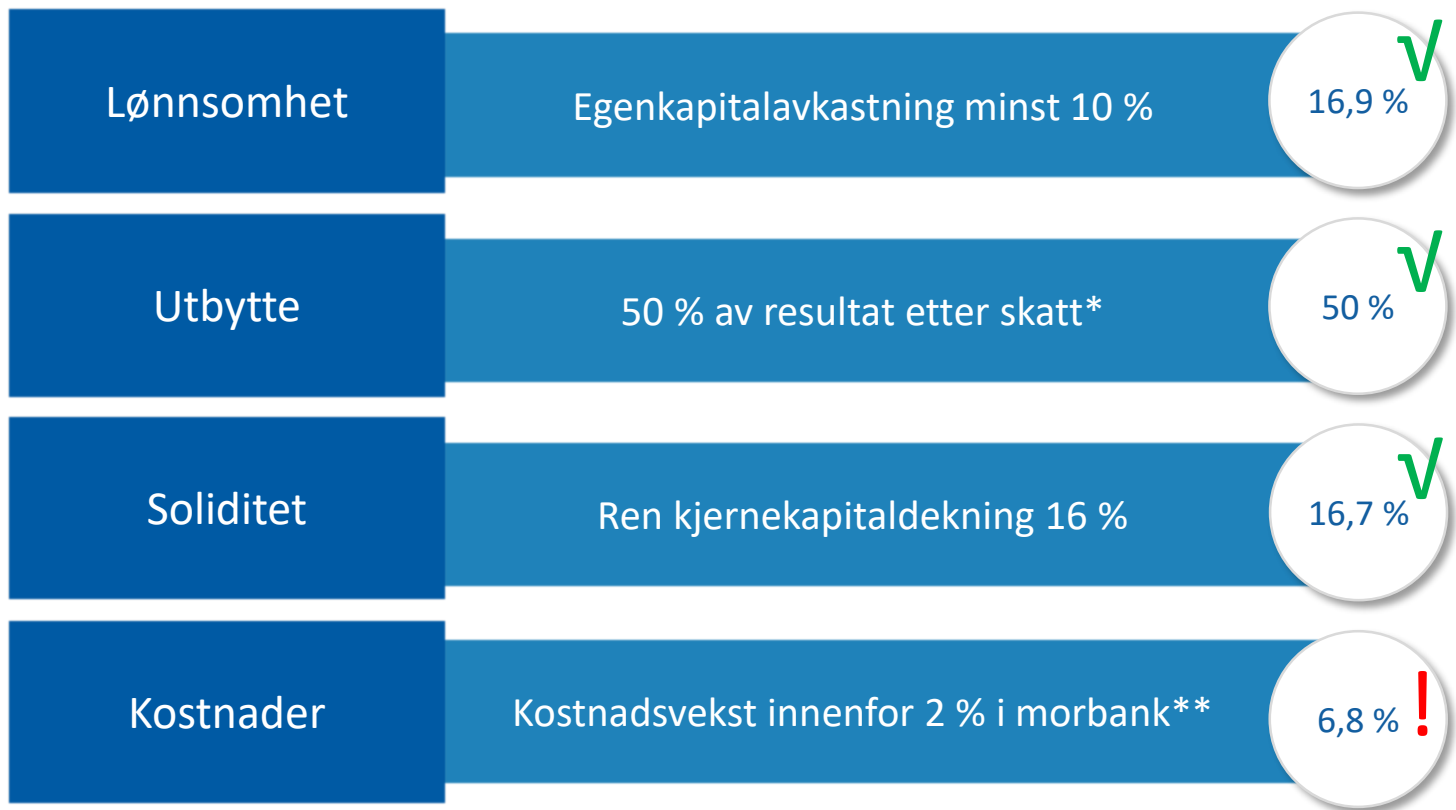
Oppsummering

- Sterke finansresultater gir spesielt høye resultater i halvåret
- Fortsatt god kundevekst
- Kundeutbytte utbetalt for andre gang
- Bedrede resultater innenfor eiendomsmegling og regnskapsvirksomheten
- Avtagende vekst på utlånsiden hovedsakelig drevet av sterk priskonkurransen på boliglån
- Fortsatt god vekst i innskudd
- Tilbakeføringer på tap
- For høy kostnadsvekst i morbank – tiltak iverksatt
- Ren kjernekapital over målet

Høy lønnsomhet i første halvår, høy kostnadsvekst i morbank

Finansielle mål 2019 mot faktisk oppnådd

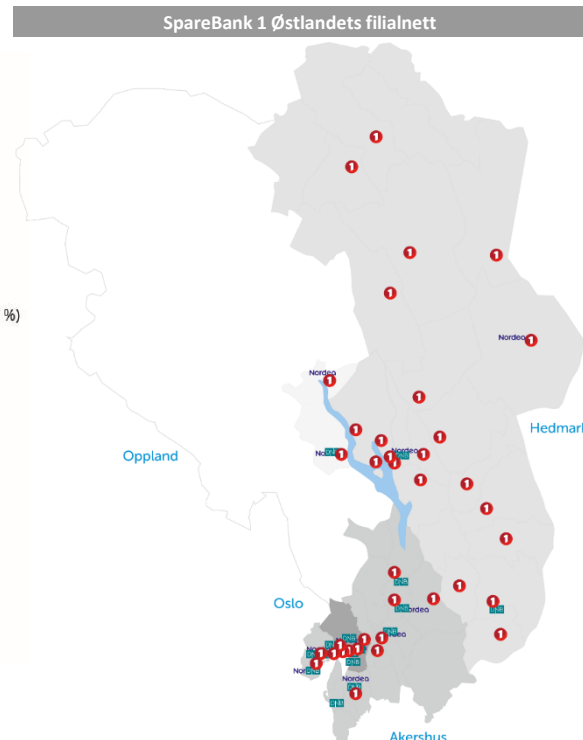
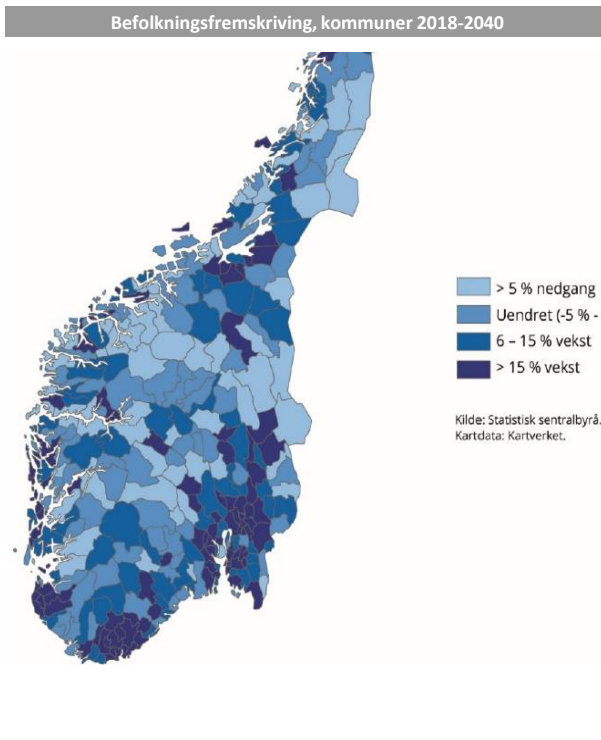
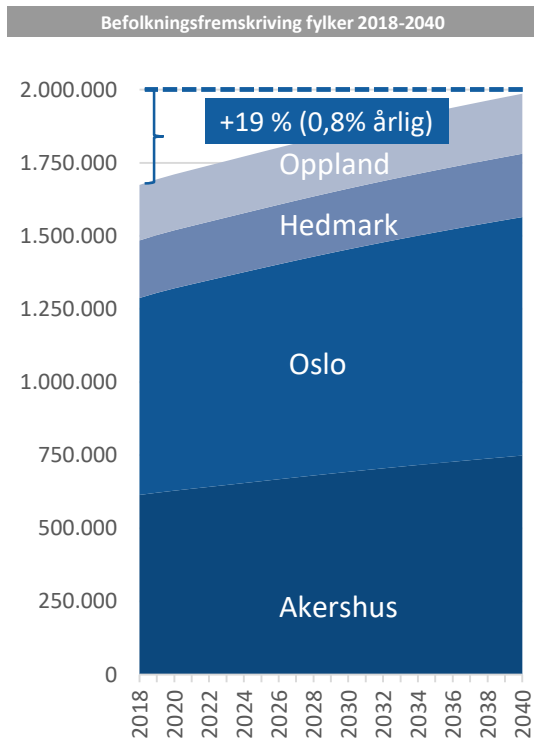

Banken og markedsområdet

SpareBank 1 Østlandet er tilstede der veksten forventes å komme

Befolkningsfremskrivning 2018-2040

Norges største tilflytting av arbeidsplasser

Høy aktivitet i aksen Oslo-Gardermoen

- Nedre Romerike hadde Norges høyeste tilflytting av arbeidsplasser i 2018.
  - Flytting fra Oslo.
  - Lavere kontorleiepriser.
  - Kort reisevei fra Oslo.
- Øvre Romerike har landets største innbyggervækst. Gir solide ringvirkninger til arbeidsmarkedet.
  - Gardermoen med tilknyttede næringer.
  - Kommunale og offentlige tjenester.

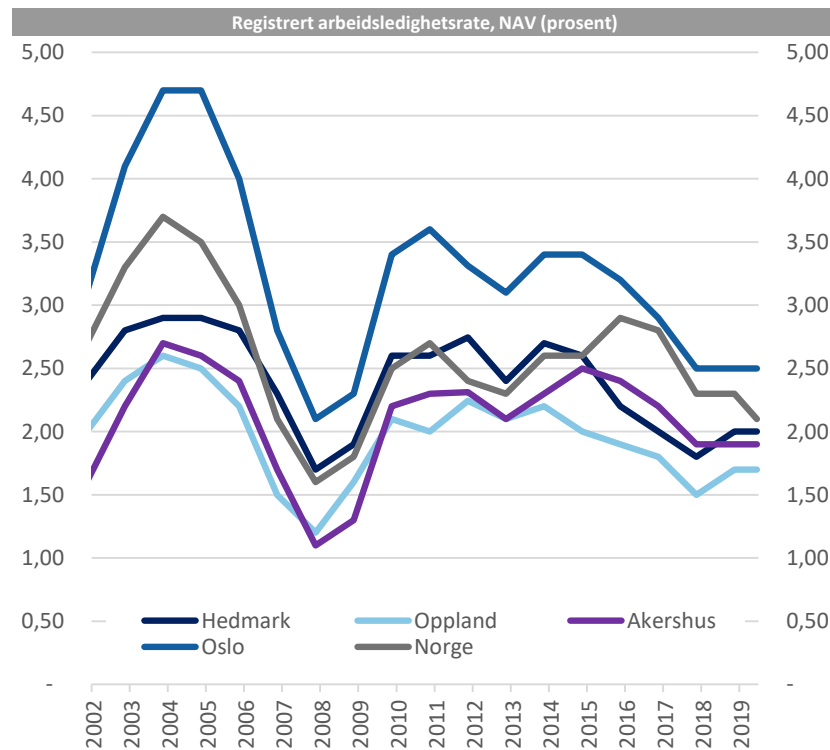
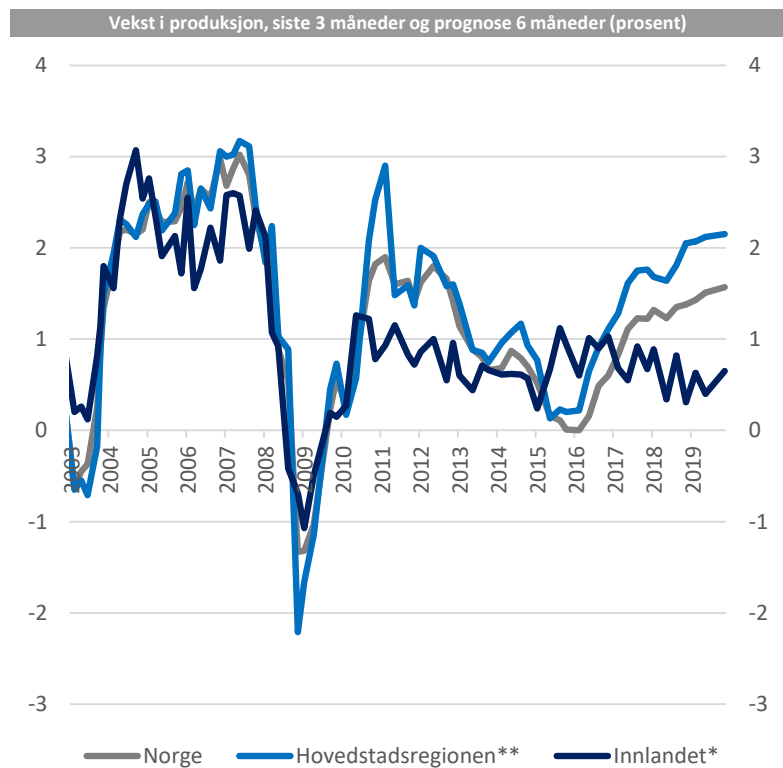

Konjunktur Østlandet

Fortsatt høy økonomisk aktivitet på Østlandet

Sterk produksjonsvekst i hovedstadsområdet og lav arbeidsledighet i regionen

Strategisk satsning på bærekraft gir resultater

SpareBank 1 Østlandet med gode skussmål innenfor bærekraft

- I undersøkelsen «Sustainable Brand Index 2019» kåret forbrukerne SpareBank 1 til Norges mest bærekraftige banker.
- Banken fikk i første kvartal bærekraftsrating fra Sustainalytics. Sustainalytics scorer SpareBank 1 Østlandet best blant norske sparebanker.
- I andre kvartal ble SpareBank 1 Østlandet tildelt ESG-rating «A» fra MSCI.
- SpareBank 1 Østlandet klatrer på Etisk Bankguide og ligger på topp blant norske regionbanker.

SpareBank 1 Østlandet klatrer på Etisk bankguide

Fortell en venn om dette

Facebook Twitter Email

Vi har forbedret vår samlede score fra 38 til 61 prosent i Etisk bankguide. Men både vi og metodeverket bak rangeringen kan bli bedre.

Etisk bankguide ble mandag 28. januar 2019 lansert for tredje gang. Siden starten i 2016 har SpareBank 1 Østlandet fått en score fra 7 til 61 prosent. Men etisk, miljø og bærekraft er ikke noe vi har begynt å jobbe med de siste årene. Heldigvis de små selskabenes til har vært formid, vært å ta del i samfunnsutviklingen som en engasjert og ansvarlig samfunnsaktør. Banken gjør daglig vurderinger som tillegg til elektronene og risiko baserte seg på et langsgående miljø- og samfunnsverktøy.

Når vi nå gjør et hopp på Etisk bankguide, er hovedårsaken at vi har oppdatert vurderinger for mange av våre virksomhetsområder det siste året, samt publisert dokumentene så våre hjemmesider.

Bærekraft er et av bankens overordnede strategiske mål. Frangangen i rangeringen tydelig at vi har oppdatert vurderingen innen bedriftsmarked, kapitalmarked, finans, eiendoms og økonomisk klimamål. Bærekraftsbedrift er godt forankret i banken, og kommisjonen og gjentidige samarbeid med, sier Karoline Bakka Hjerta, leder for bærekraft i SpareBank 1 Østlandet.

Karoline Bakka Hjerta

Vi takker forbrukerne som har kåret oss til Norges mest bærekraftige bank!

Nyttet apr 03, 2019 12:23 CEST

Share

f t in e

For tredje år på rad oppfatter forbrukerne SpareBank 1, deriblant SpareBank 1 Østlandet, som den mest bærekraftige merkevaren innen norsk bank- og finansbransje. Det viser Sustainable Brand Index, Norges største merkevarerstudie om bærekraft.

Det at forbrukerne oppfatter SpareBank 1 som den mest bærekraftige aktøren i bank og finans er både en stor ære og en stor inspirasjon. Vi bygger på en 200 år lang sparebanktradisjon, der et av formålene er å gi tilbake til samfunnet. Den er vi stolte av. Samtidig står vi i dag overfor store utfordringer innen samfunn, klima og miljø, som bankene må være med og løse. Denne prisen er en inspirasjon til å brette opp ermene og jobbe enda hardere, sier Karoline Bakka Hjerta, bærekraftsansvarlig i SpareBank 1 Østlandet. Hun mottok utmerkelsen på vegne av SpareBank 1-alliansen.

I kåringen Sustainable Brand Index er SpareBank 1 selskap med blant andre Tine, som topper rankingen på tvers av bransjer, og andre sterke bransjevinnere som Stormberg, Kiwi, NSB, Nordic Choice Hotels, IKEA, Staltrakt, Tesla, Telemor og Gjensidige.

Regnskap 1. halvår 2019

Sterkt forbedret resultat i forhold til fjoråret

(Fjorårstall i parentes)

Ekstraordinært godt resultat

Resultat etter skatt i 2. kvartal isolert 471 MNOK (416 MNOK).
Resultat etter skatt hittil i år på 1.227 MNOK (730 MNOK).

Egenkapitalavkastning

Egenkapitalavkastning i 2. kvartal på 12,8 % (12,9 %).
Egenkapitalavkastning hittil i år på 16,9 % (11,4 %).

Solid kapitalsituasjon

Ren kjernekapitaldekning på 16,7 % (16,1 %).
Uvektet kjernekapitalandel på 7,3 % (7,3 %).

Dempet utlånsvekst

Utlånsvekst på 2,3 % i 2. kvartal isolert.
Utlånsvekst på 6,5 % (8,9 %) (inkl. kredittforetak) siste 12 måneder.

Sterk innskuddsvekst

Innskuddsvekst på 9,5 % (6,0 %) siste 12 måneder.

Inngang på tap akkumulert

Bokførte tap på 8 MNOK i 2. kvartal isolert.
Bokført inngang på tap med 25 MNOK (kostnad 12 MNOK) hittil i år.

Resultatbidrag fra datterselskaper

Resultater i 1. halvår 2019 (1. halvår 2018)

SpareBank 1 Finans Østlandet AS

- Resultat etter skatt 63 MNOK (73 MNOK).
- Stabilt høy utlånsvekst.
- Økte tap mot personkunder. Fjoråret inneholdt positiv engangseffekt ved salg av portefølje.

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS

- Resultat etter skatt 7 MNOK (8 MNOK).
- Omsetningsøkning knyttet til nyoppførte boliger.
- Noe økte kostnader, hovedsakelig periodisering av personalkostnader i 1. halvår.

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS

- Resultat etter skatt 8 MNOK (4 MNOK).
- Økt omsetning bidrar til bedre resultater.

SpareBank 1 Østlandet VIT AS*

- Resultat etter skatt -1 MNOK (-2 MNOK).
- Restrukturering pågår fremdeles, men faktureringsgraden er sterkt økende.
- Det forventes positive resultater for 2019. Positivt resultat i Q2-19 isolert.

Resultatbidrag fra felleseide selskaper (1)

Resultater i 1. halvår 2019 (1. halvår 2018)

SpareBank 1 Gruppen AS

- Resultat etter skatt 1.287 MNOK (601 MNOK).
- Eierandel 12,4 %.
- Resultatforbedringen skyldes hovedsakelig oppskrivning av eiendommer med 596 MNOK.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

- Resultat etter skatt 130 MNOK (-5 MNOK).
- Eierandel 21,6 %.
- Resultatforbedring i stor grad drevet av høyere avkastning på likvide midler.

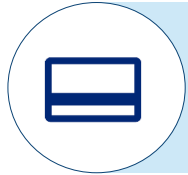

SpareBank 1 Næringskreditt AS

- Resultat etter skatt 29 MNOK (27 MNOK).
- Eierandel 17,7 %.

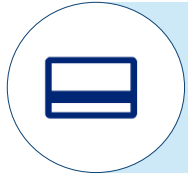
Resultatbidrag fra felleseide selskaper (2)

Resultater i 1.halvår 2019 (1. halvår 2018)

SpareBank 1 Kredittkort AS

- Resultat etter skatt 44 MNOK (65 MNOK).
- Eierandel 20,8 %.
- Fjorårsresultatet var positivt påvirket av en gevinst på 15 MNOK ved salg av portefølje.

SpareBank 1 Betaling AS

- Resultat etter skatt -24 MNOK (-31 MNOK).
- Eierandel 18,7 %.

BN Bank ASA

- Resultat etter skatt 152 MNOK (162 MNOK).
- Eierandel 9,99 %.
- Eier siden 24. mai 2019.

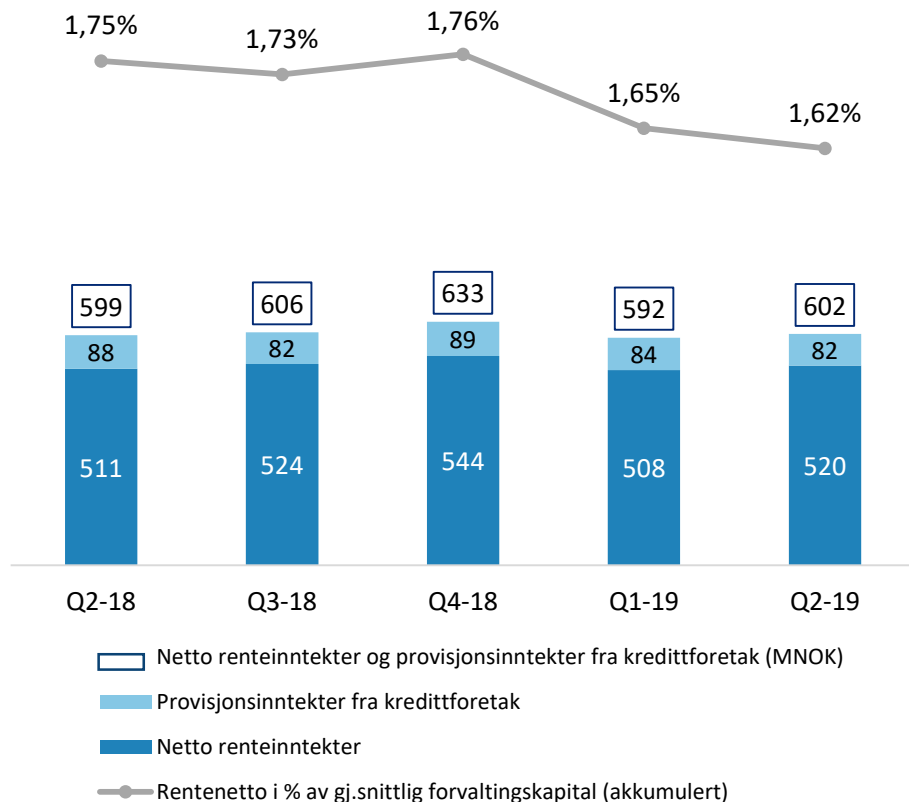
Regnskap for 2. kvartal og første halvår 2019

Konsern

	2. kvartal 2019	2. kvartal 2018	1. halvår 2019	1. halvår 2018	2018
Netto renteinntekter	520	511	1.027	1.006	2.074
Netto provisjonsinntekter	287	283	560	564	1.106
Andre driftsinntekter	78	51	145	93	181
Sum driftskostnader	489	468	983	918	1.881
Resultat bankdrift før tap	396	377	749	745	1.480
Tap på utlån og garantier	8	7	-25	12	35
Resultat bankdrift etter tap på utlån og garantier	388	370	774	733	1.445
Utbytte fra andre enn konsernselskaper	6	-	18	13	13
Netto resultat fra eierinteresser	131	54	477	84	198
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	61	95	125	98	80
Driftsresultat før skatt	585	518	1.395	928	1.735
Skattekostnad	114	102	167	198	321
Resultat etter skatt	471	416	1.227	730	1.414
Egenkapitalavkastning	12,8 %	12,9 %	16,9 %	11,4 %	10,5 %
Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter	45,2 %	47,6 %	41,8 %	49,4 %	51,5 %
Tap på utlån i prosent av brutto utlån	0,03 %	0,01 %	-0,05 %	0,01 %	0,04 %

Netto renteinntekter – omklassifisering påvirker utviklingen

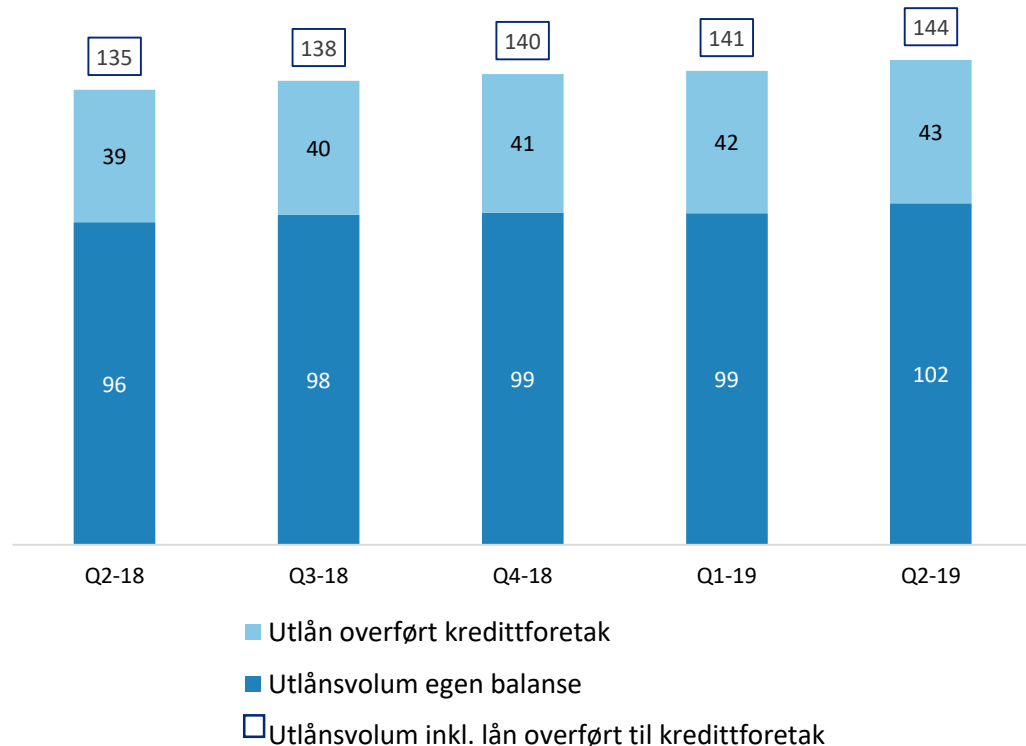
Rentenetto konsern inklusive provisjonsinntekter fra kredittforetak

- I SB1 Finans Østlandet er det reklassifisert enkelte inntekstposter fra «netto renteinntekter» til «netto provisjons- og andre inntekter»
  - Effekten er en reduksjon på 28 MNOK på netto renteinntekter i 1. kvartal og 21 MNOK i 2. kvartal.
  - Effekten av omklassiferingen er 8 bps for rentenetto i % av GFK for halvåret.
- Banken publiserte renteøkninger 26. juni
  - “I hovedsak 0,25 % på boliglån”.
  - Bedriftskunder får økninger på «inntil 0,25 %» på lån.
  - Innskuddsrentene settes opp med «i hovedsak 0,15 %» på sparekonti.

Avdempet utlånsvekst – over markedsvekst siste 12 måneder

Utlånsvolum konsern inkl overført kredittforetak (mrd. kroner)

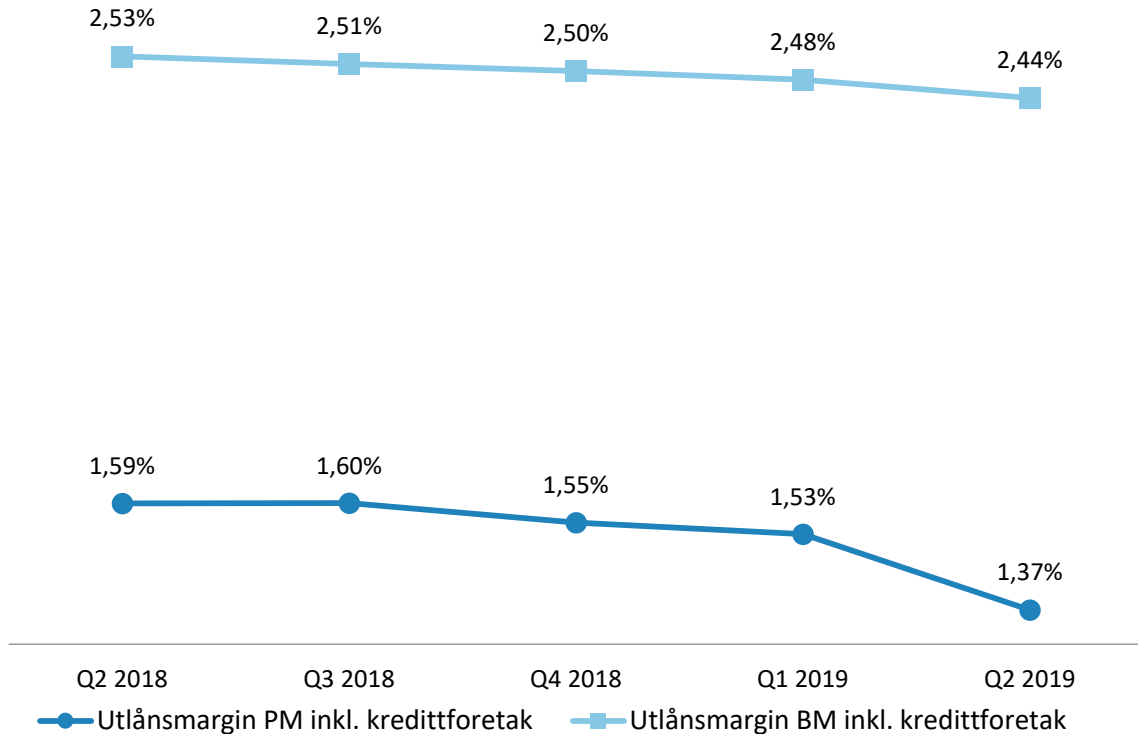

- Samlede utlån i konsernet, inkl overført til kredittforetakene, økte siste kvartal med 3,3 mrd. kroner
- Dette tilsvarer en utlånsvekst i kvartalet på 2,3 %.
- Utlånsvekst i konsernet siste 12 måneder ble 6,5 % (8,9 %).
  - Personmarkedslån økte med 6,0 %.
  - Bedriftsmarkedslån økte med 8,0 %.
- Kredittveksten i Norge siste 12 måneder
  - Husholdninger 5,5 %.
  - Ikke-finansielle foretak 5,8 %.

Utvikling utlånsmarginer

Personmarked og bedriftsmarked (morbank)

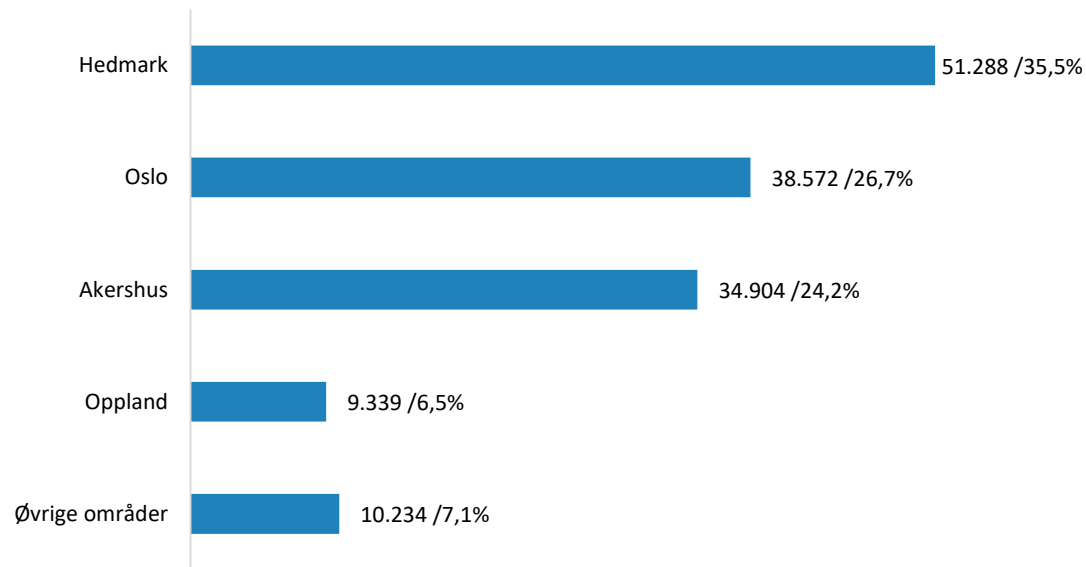

- Utlånsmarginene i morbank innenfor både personmarked og bedriftsmarked viste en reduksjon i kvartalet.
- Dette følger i stor grad av en økning i 3M Nibor på 18 bps i kvartalet.
- Banken varslet renteøkninger 4. april
  - Innen BM er ca 45 % av utlån Nibor-baserte. Øvrige er gjenstand for rask reprising.
  - Renteøkning på boliglån med «i hovedsak 0,15 %» ble gjennomført midt i mai, og fikk dermed ikke full effekt i kvartalet.
- Bankens siste økninger av utlånsrentene ble varslet 26. juni og fikk således ingen effekt i kvartalet.

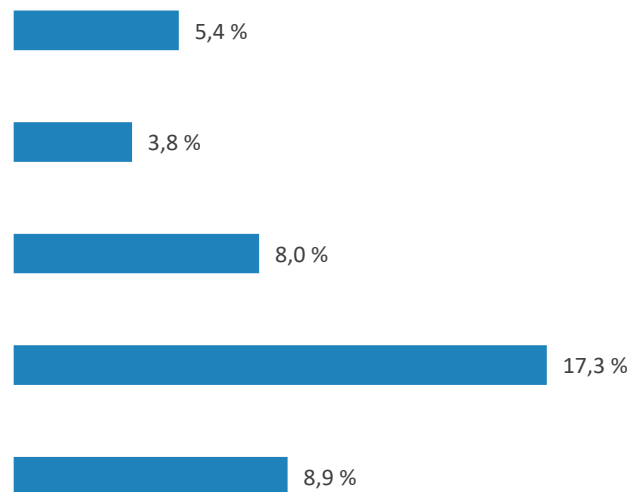
Bankens utlånsvekst er sterkest utenfor Oslo

Utlån til kunder per fylke og endring siste 12 mnd (MNOK og prosent)

Utlånsvolum per fylke (Volum/andel)

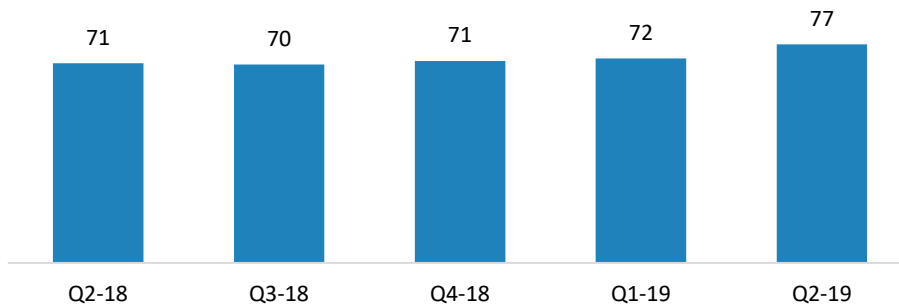
Endringer siste 12 mnd

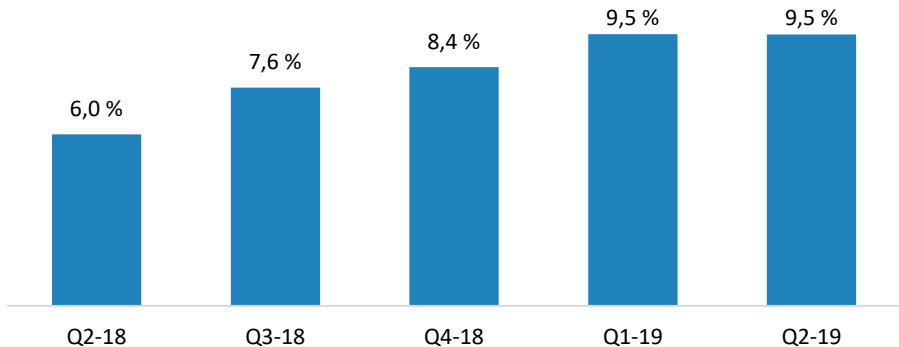
God innskuddsdekning og økt innskuddsvekst

Innskuddsvolum og -vekst konsern

Innskuddsvolum (NOK mrd.)

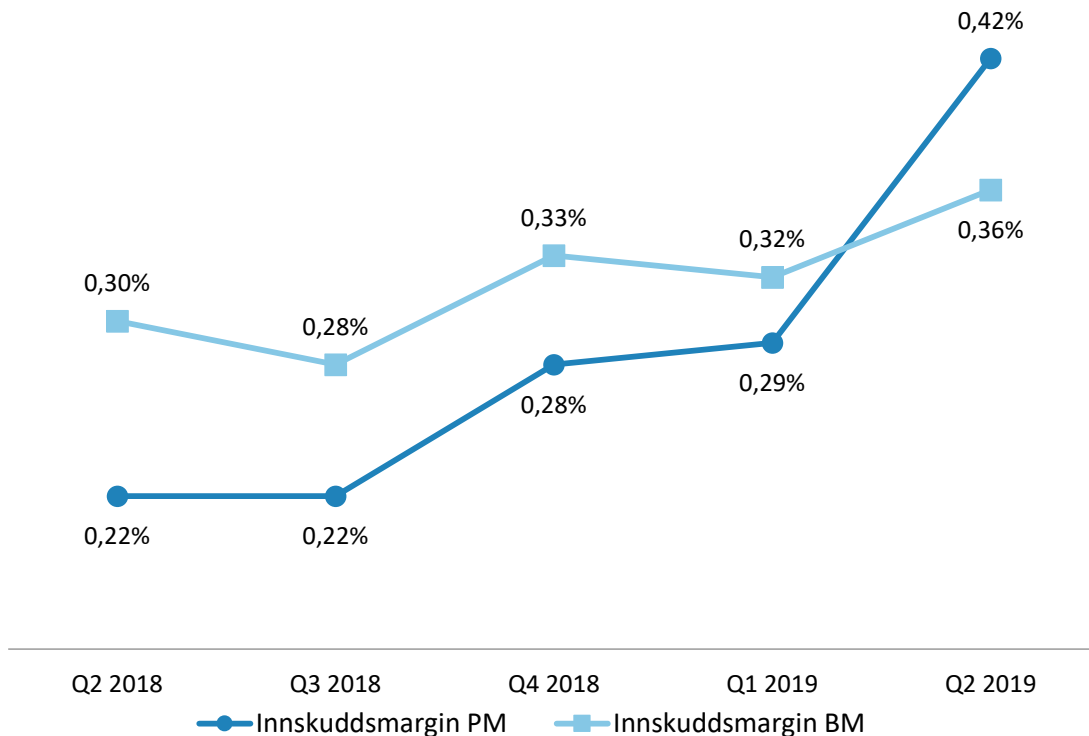
Innskuddsvekst

- Innskuddsveksten i forhold til siste kvartal var på 6,9 % .
  - Sesongmessige variasjoner (skatt og feriepenger)
- Innskuddsvekst siste 12 mnd: 9,5 % (5,3 %).
  - Personmarkedet økte med 5,3 %.
  - Bedriftsmarkedet økte med 15,5 %.
- Innskuddsdekning 76,1 % (73,6 %).
- Innskuddsdekning, inkludert overførte lån til kredittforetak 53,6 % (52,1 %).

Innskuddsmarginer

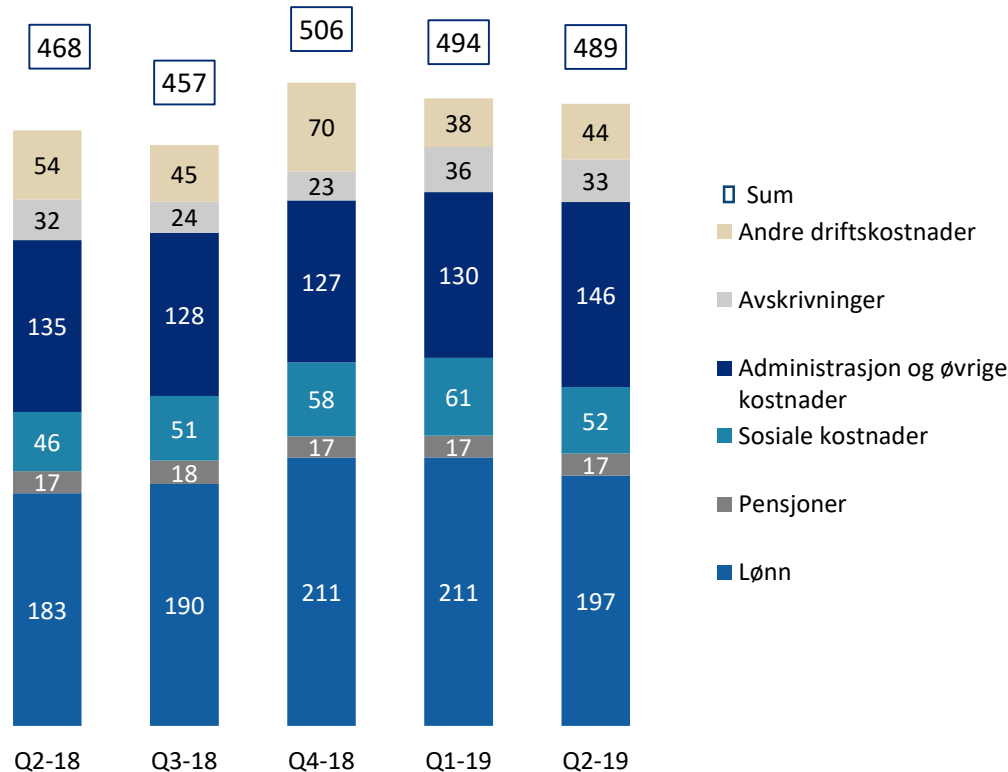
Personmarked og bedriftsmarked (morbank)

- Innskuddsmarginene i morbank viste en sterk økning i både personmarked og bedriftsmarked.
- Dette følger i stor grad av en økning i 3M Nibor på 18 bps i kvartalet.
- Bankens siste renteøkninger ble varslet 4. april
  - Innen BM er ca 35 % av innskudd Nibor-baserte. Øvrige innskudd er gjenstand for rask reprising.
  - Renteøkning på innskudd i PM ble gjennomført midt i mai, og fikk dermed ikke full effekt i kvartalet.
- Bankens siste økninger av innskuddsrentene ble varslet 26. juni og fikk således ingen effekt i kvartalet.

Kostnadsutvikling konsern

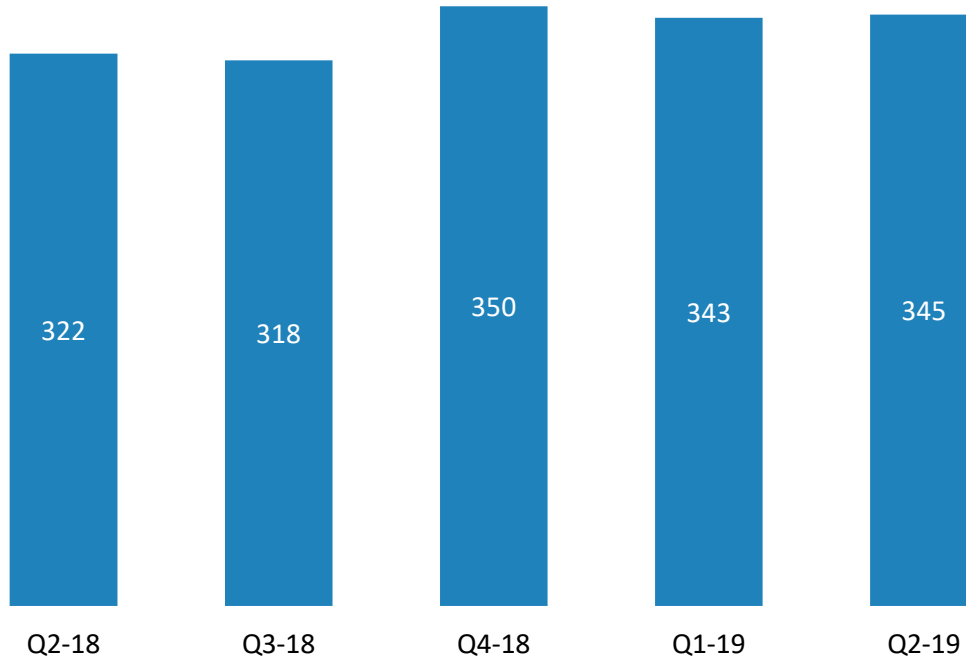
Driftskostnader per kvartal (MNOK)

- Kostnadene er redusert fra forrige kvartal, men er økt med 4,5 % ift samme kvartal i fjor.
- Av kostnadsøkningen på 65 MNOK i første halvår i forhold til samme periode i fjor er 18 MNOK knyttet til datterselskaper
  - TheVIT AS ble fusjonert med SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS medio mai 2018 og økte bemanning med ca 30 årsverk, noe som bidro til økte personalkostnader mm.

Driftskostnader i morbank

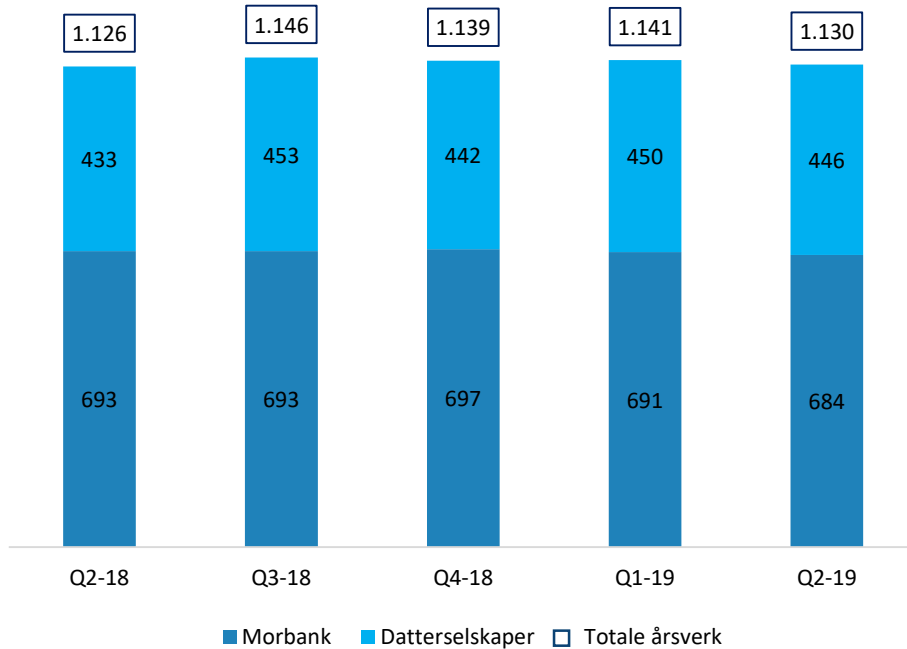
Driftskostnader per kvartal (MNOK)

- Driftskostnadene i første halvår er 47 MNOK høyere enn i samme periode i fjor.
- Kommentarer til spesielle kostnadsposter i perioden:
  - Prosjektet knyttet til oppdatering av gammel kundeinformasjon (fra tiden før 2009) har belastet regnskapet med 9 MNOK i første halvår.
  - Ansatte fikk en rabatt ved kjøp av EK-bevis på 7 MNOK ved emisjon i januar. Dette er inkludert i lønnskostnadene i 1. kvartal.
  - Det er ført 4 MNOK som restruktureringskostnader ifm sluttpakker i 1. kvartal.
- Underliggende kostnadsvekst er således ca. 27 MNOK, tilsvarende 3,9 % ift samme periode i fjor.
- Banken gjennomfører kostnadsreduserende tiltak og bemanningen er redusert gjennom første halvår.

Redusert bemanning, drevet av morbanken

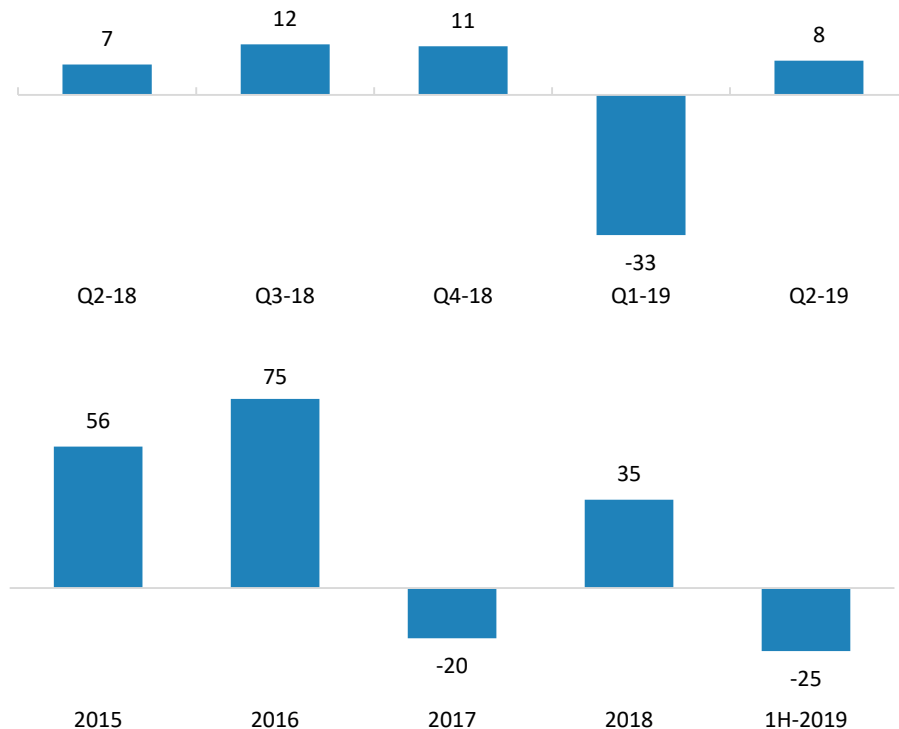
Morbank og konsern

- Bemanningen viser en nedgang i første halvår 2019.
- Bemanningsreduksjonen er drevet av morbanken, hvor bemanningen er redusert med 13 årsverk siden nyttår.
- Bemanningen i morbanken er redusert med 79 årsverk, tilsvarende 10,4 % siden oppkjøpet av Bank 1 Oslo Akershus ved inngangen til 2016.

Fortsatt svært lave tap

Tap på utlån og garantier (MNOK)

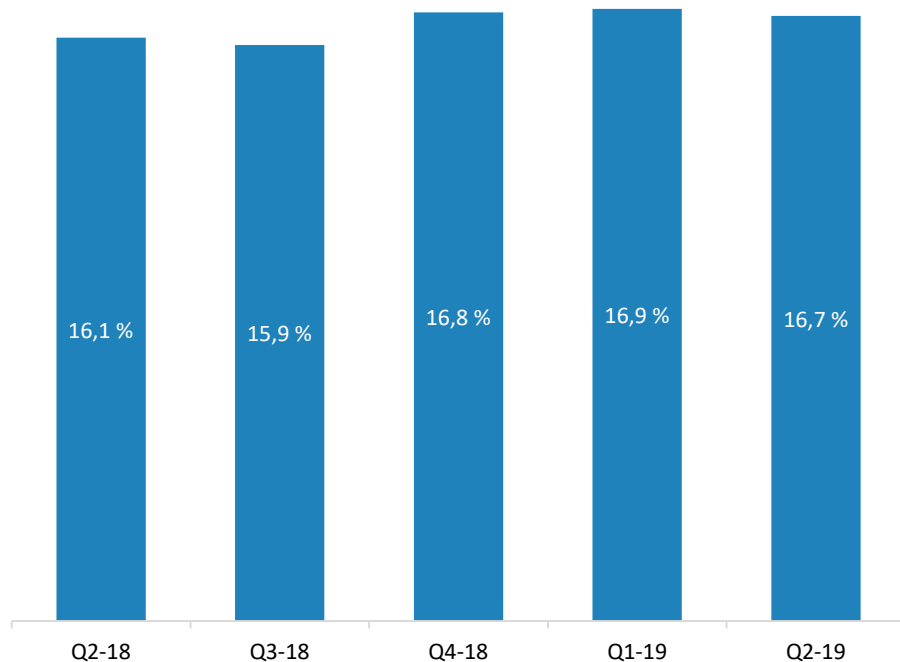

- Bokførte tap i 2. kvartal var på 8 MNOK.
  - Morbank 3 MNOK
  - SB1 Finans Østlandet 5 MNOK
- Tapskostnaden i første halvår var negativ, drevet av reduserte tapsavsetninger i første kvartal, hvor validering av tapsmodellen i morbank ga behov for lavere tapsavsetninger
  - Tapsavsetningene i morbanken ble i første kvartal redusert med 48 MNOK som følge av at validering av tapsmodellene som benyttes ved fastsettelse av tapsavsetninger etter IFRS9.

Stabil utvikling i kapitaldekningen

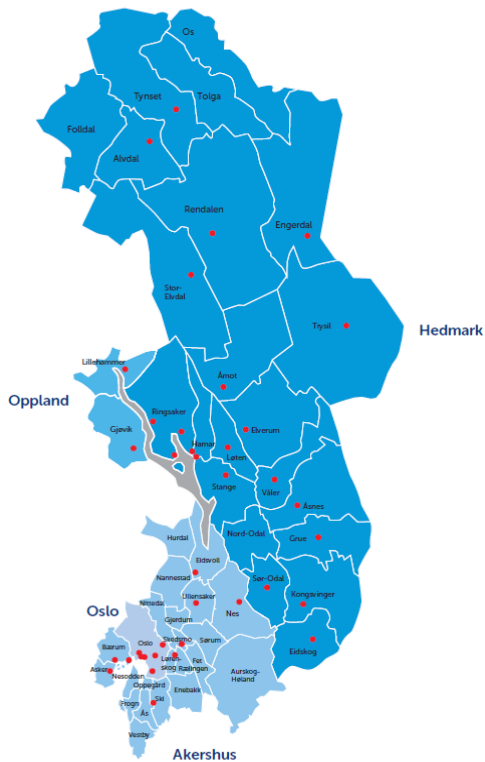
Ren kjernekapitaldekning konsern (prosent)

- Konsernets målsetning for ren kjernekapitaldekning er 16 %.
- Ved utgangen av 2. kvartal var konsernets rene kjernekapitaldekning 16,7 %. Uvektet kjernekapitalandel var 7,3 %.
- I første kvartal ble det implementert økninger i LGD-buffere i IRB-modellene etter pålegg fra Finanstilsynets (jf børsmelding 4. januar).
- Bankens klage til Finansdepartementet er ennå ikke ferdig behandlet.

Nok en periode med solide resultater og styrket regionalt fotavtrykk

Oppsummert

Kontaktdetaljer

Richard Heiberg
konsernsjef | CEO
Tel.: +47 902 06 018
richard.heiberg@sb1ostlandet.no

Geir-Egil Bolstad
Konserndirektør økonomi og finans | CFO
Tel.: +47 918 82 071
geir-egil.bolstad@sb1ostlandet.no

Runar Hauge
Investor relations
Tel.: +47 482 95 659
runar.hauge@sb1ostlandet.no

APPENDIX

SpareBank 1 Østlandet på én side

Norges fjerde største sparebank med etablert og bredt kundegrunnlag

Røtter tilbake til 1845 - kjent som Sparebanken Hedmark («SBHE») frem til 1. april 2017.

Norges fjerde største sparebank* med forretningskapital på NOK 174 milliarder kroner.

Hjemmemarkedet er Hedmark, Oppland, Oslo og Akershus – et marked med over 1,7 millioner innbyggere.

Hovedkontor i Hamar, 37 bankkontorer og 1.130 årsverk i konsernet.

Ca. 343.000 kunder - hvorav 74 % av utlånsvolumet er til personkunder.

Bredt produktspekter – tradisjonelle banktjenester, leasing, regnskapstjenester og eiendomsmegling.

Del av SpareBank 1-alliansen og eier 12,4 % av SpareBank 1 Gruppen AS.

Befolkningsutviklingen er en viktig faktor i eiendomsmarkedet

Boligeiendom i markedsområdet

Hovedstadsregionen

- Befolkningsvekst stabiliserer seg i Oslo og veksten skjer i større grad i randsonene, og spesielt på Romerike.
- Infrastrukturen blir stadig bedre og reisetiden kortere inn til Oslo sentrum.
- I Oslo har det over tid blitt bygget mindre enheter, som ikke er like egnet til familier.

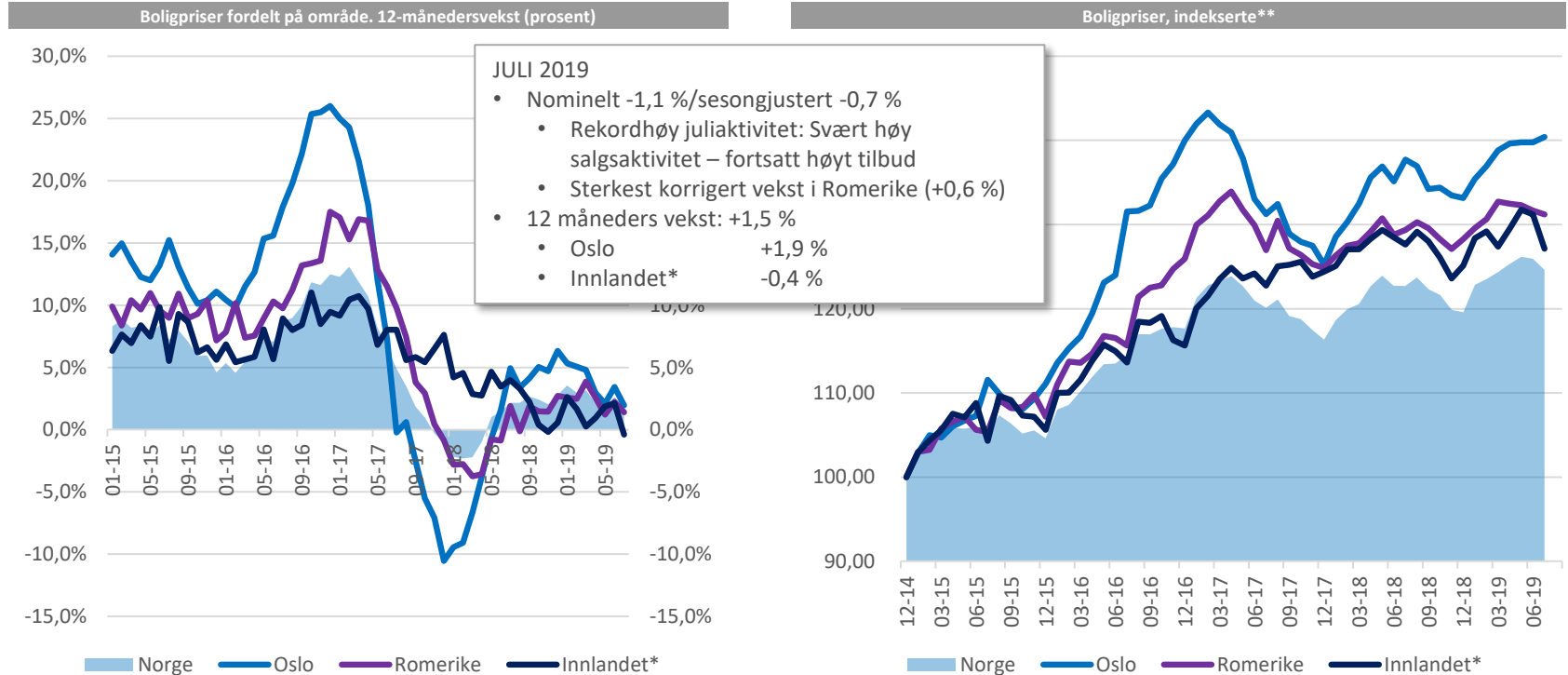
Innlandet

- Store variasjoner mellom byer og distriktene i befolkningsutvikling og eiendomsutvikling.
- Nærheten til Oslo og Romerike blir kraftig forbedret med motorveitbygging og raskere jernbane.
- Det forventes et solid tilbud av nye boliger i 2019 og 2020 i enkelte områder.

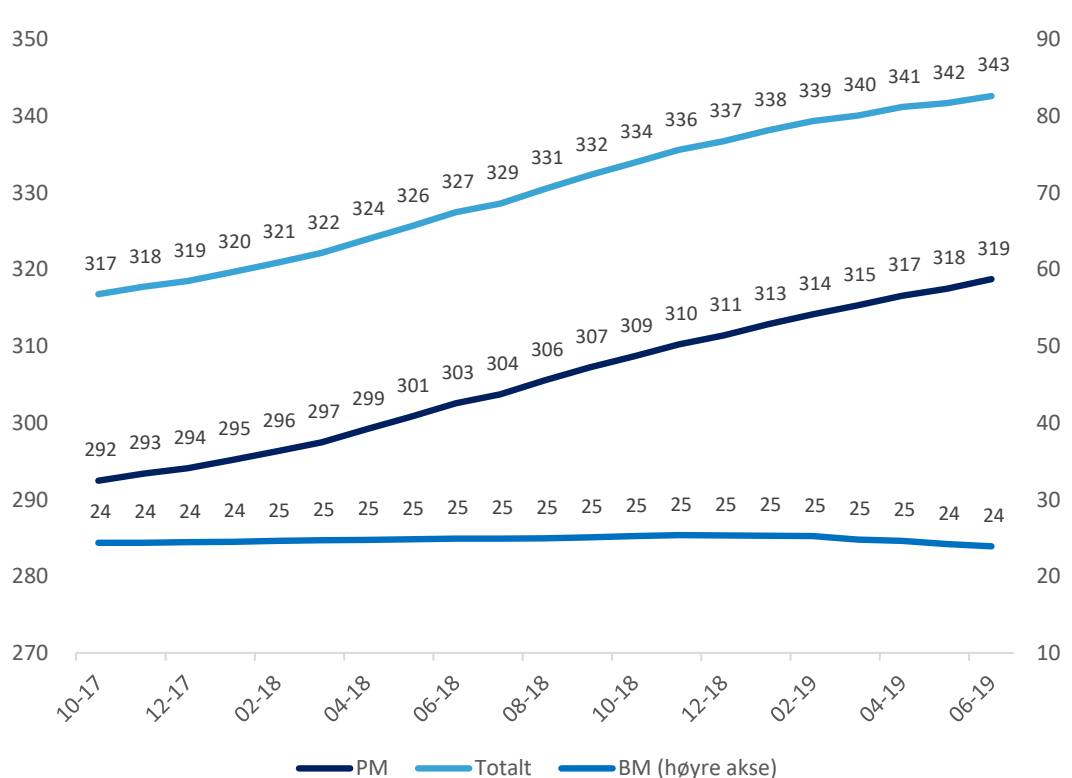
Fortsatt moderat boligprisutvikling på rekordhøy aktivitet

Boligpriser for aktuelle områder sammenlignet med Norge som helhet

Kundeutviklingen i banken har vært god i perioden etter fusjonen

Antall kunder morbank (tall i tusen)

- Halvåret er preget av avvikling av gamle kundeforhold med lite aktivitet på konto.
  - Det pågikk i første halvår et omfattende arbeid med å sikre at dokumentasjon fra kundeforhold etablert før 2009 er i tråd med oppdaterte krav (AML).
  - Kunder som etter å ha mottatt flere varsler ikke hadde oppdatert informasjon i tråd med bankens retningslinjer fikk sine konti stengt.
  - Negative kundereaksjoner ved stengingene har vært begrenset.
  - Samlede kostnader knyttet til dette arbeidet beløp seg til ca 9 MNOK i første halvår (se for øvrig kostnadsoppstilling lengre bak).
- Siste 12 måneder har banken på tross av avviklede kundeforhold hatt en netto vekst i antall kunder på 4,6 %.

Kundeutbytte gir fornøyde kunder

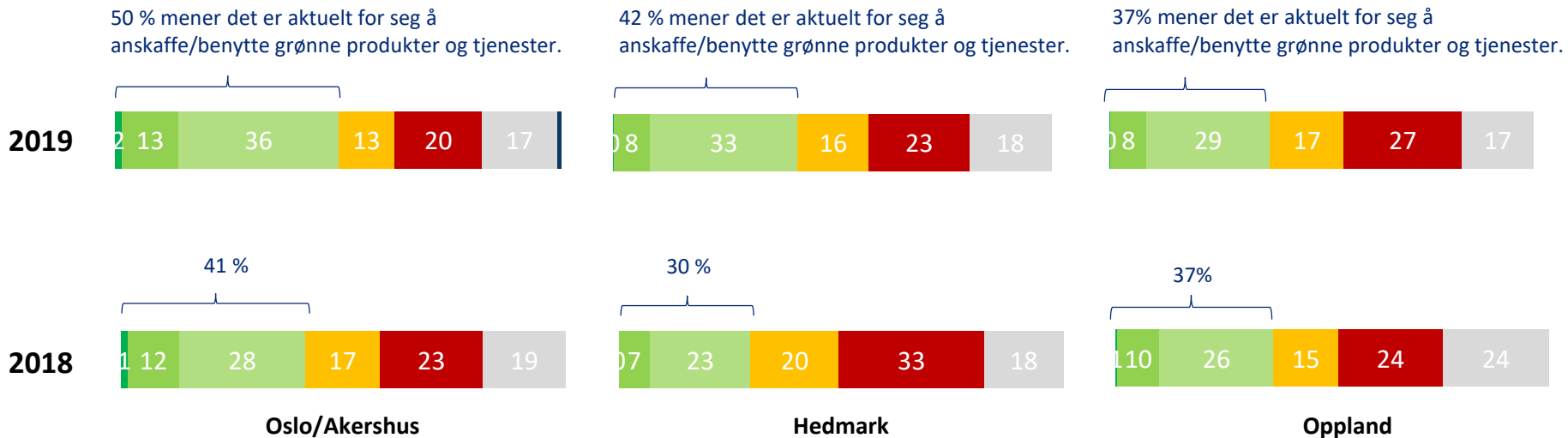
Norges første bank med kundeutbytte

- Totalt 222 MNOK ble i april delt med kunder som hadde innskudd og lån gjennom 2018. Dette tilsvarer 16 bps på kvalifiserende lån og innskudd.
- Kundeutbyttet er et godt verktøy for å sikre nye kunder og skape lojalitet med eksisterende kunder.
- Kjennskap og tilfredshet med kundeutbyttet øker i alle regioner.

Kundenes fokus på «grønne produkter» er økende

Effektmåling 2019 utført av KANTAR mai 2019

■ Usedvanlig aktuelt ■ Svært aktuelt ■ Litt aktuelt ■ Ikke aktuelt ■ Svært lite aktuelt ■ Vet ikke

SpareBank 1 Østlandet ønsker å introdusere relevante «grønne» produkter

«Grønt landbrukslån»

- SpareBank 1 Østlandet er en av landets ledende landbruksbanker og opptatt av bondens ve og vel.
- Banken har som målsetning gjennom sitt kredittarbeid å stimulere til miljøsmarte valg blant kundene våre.
- «Grønt landbrukslån» premierer bønder som tar hensyn til miljøet og vil redusere sitt klimaavtrykk.
- Betingelsene er rimeligere enn et vanlig landbrukslån. Lånet gis i første omgang til installasjon av solceller på driftsbygninger.
- Signalene så langt er at dette lånet er relevant hos en rekke interessante kunder

Bonde Per Magne Ståland ønsker solcelleanlegg på taket, her sammen med landbruksansvarlig Ann Brudevoll.

Spesielle kommentarer 1. halvår 2019 (1)

Beskrivelse og effekt

Skattefradrag på utbetalt kundeutbytte

- Banken mottok 28. januar 2019 en bindende forhåndsuttalelse fra Skatteetaten om at bankens kundeutbytte er skattemessig fradragsberettiget i utbetalingsåret.
- Bankens representantskap vedtok 28. mars 2019 å utbetale 222 MNOK for 2018.
- Vedtaket fra Skatteetaten medfører en reduksjon av skattekostnaden for første kvartal 2019 med 55 MNOK.

Egenkapitalutvidelse

- En etterfølgende emisjon mot eiere som ikke fikk deltatt i den rettede emisjonen i november 2018, en reparasjonsemisjon mot LO og en emisjon rettet mot de ansatte ble gjennomført i januar 2019.
- Det ble totalt emittert 510 268 egenkapitalbevis med et proveny på 37,3 MNOK.
- Ansatte fikk en rabatt på 20 % ift tegningskursen for kjøp innenfor 125.000 kroner.
- Kostnaden ved ansattrabatten var på 7,3 MNOK og er ført som driftskostnader i 1. kvartal 2019.

Tapsavsetninger

- Halvårets tapskostnader er negative med 25 MNOK for konsernet
- Tapsavsetningene innenfor morbanken ble i første kvartal redusert med 48 MNOK som følge av at validering av tapsmodellene som benyttes ved fastsettelse av tapsavsetninger etter IFRS9. Et vesentlig utvidet datagrunnlag for valideringen av LGD gir grunnlag for å konkludere med at faktisk historisk LGD er betydelig lavere enn tidligere forutsatt i LGD-estimatene.

Kjøp av eierpost i BN Bank

- Med virkning fra 24. mai overtok banken en eierpost på 9,99 % i BN Bank som del av en restrukturering av eiersammensetning i BN Bank.
- Banken overtok også 9,99 % av B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt som eier i BN Bank.
- Samlet kjøpesum var 505 MNOK, med en beregnet isolert effekt på ren kjernekapitaldekning på -0,12 %.

Spesielle kommentarer 1. halvår 2019 (2)

Beskrivelse og effekt

Fremtind forsikring

- Fremtind Forsikring AS ble etablert 1. januar 2019 som et resultat av fusjonen mellom SpareBank 1 Skadeforsikring AS og DNB Skadeforsikring AS. DNB ASA kjøpte seg i januar 2019 opp til en eierandel på 35 %.
- DNB ASA har en opsjon på å kjøpe seg opp til 40 %. Opsjonen går ut 31. mars 2020.
- DNB ASAs oppkjøp medførte at SpareBank 1 Gruppen fikk en skattefri gevinst på 1,7 milliarder kr. Gevinsten ble utdelt som ekstraordinært utbytte til eierne. Transaksjonen medførte en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på 4,7 milliarder kr.
- Regnskapsmessig behandling og andel i SpareBank 1 Østlandet er som følger
  - Morbankregnskap: Ekstraordinært utbytte inntektsført med 211 MNOK.
  - Konsernregnskap: Andel av økt egenkapital i SpareBank 1 Gruppen på 291 MNOK er inntektsført i resultatregnskapet.
- Fremtind Forsikring AS har ikke per 30. juni fått konsesjon til å overføre personforsikringsproduktene. Det forventes at produktene overføres Fremtind i løpet av 2019, etter endelig godkjenning fra Finanstilsynet.
- Effekten på ren kjernekapitaldekning er estimert til 0,3 % eks. personforsikringsprodukter.

Oppskrivning av eiendomsverdier i SpareBank 1 Forsikring

- I 2. kvartal ble det foretatt en oppskrivning av eiendommer med 596 mill. kroner.
- Oppskrivningene er basert på eksterne takseringer av eiendommene i forbindelse med planlagte transaksjoner i eiendomsporteføljen.

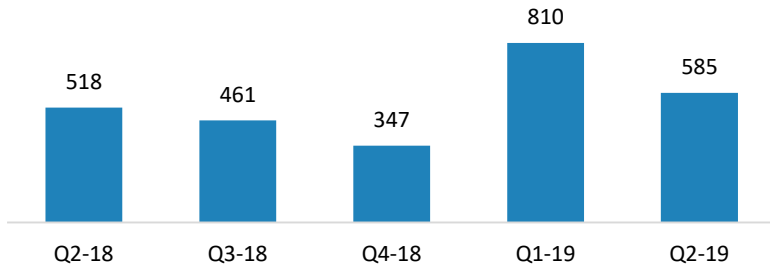
Omklassifisering inntekter SpareBank 1 Finans Østlandet

- Enkelte inntektsposter er omklassifisert fra «netto renteinntekter» til «netto provisjons- og andre inntekter» i SpareBank 1 Finans Østlandet AS.
- Endringen ga ingen resultateffekt samlet sett, men hhv reduserte/økte nevnte poster med 49 MNOK i første halvår. Omklassifiseringene vil påvirke resultatoppstillingen også fremover.

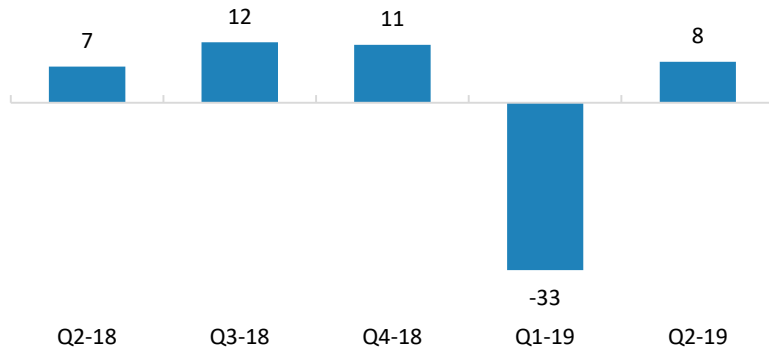
Nøkkeltall - kvartalsvis

(1)

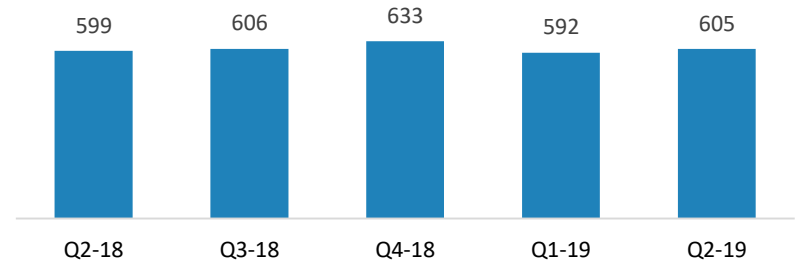
Resultat før skatt (MNOK)

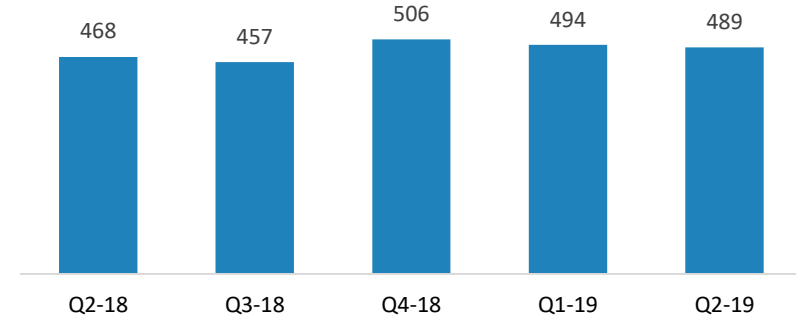
Tap på utlån og garantier (MNOK)

Netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetak (MNOK)

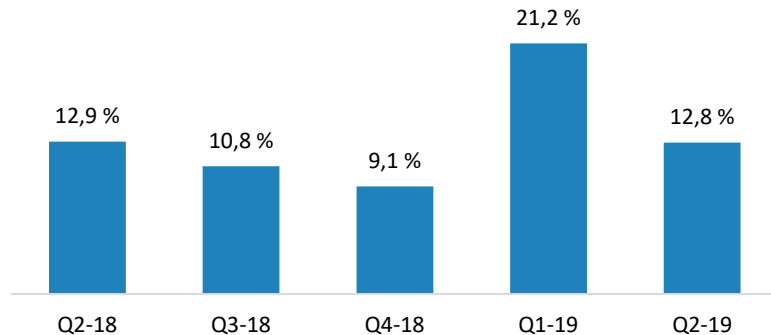
Driftskostnader (MNOK)

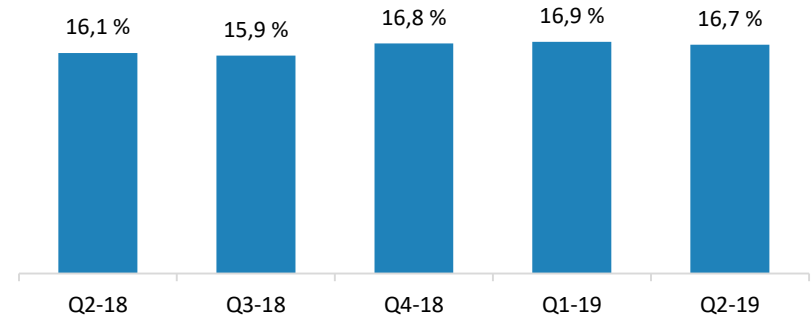
Nøkkeltall - kvartalsvis

(2)

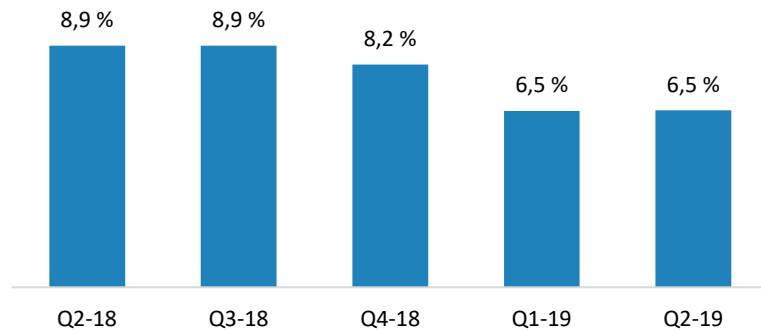
Egenkapitalavkastning

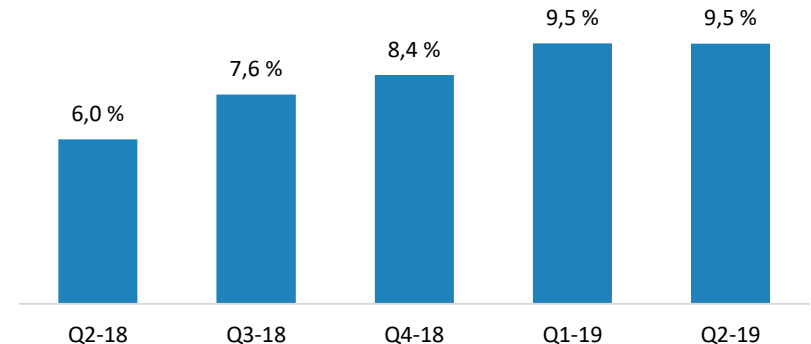
Ren kjernekapitaldekning

Utlånsvekst 12 mnd (inkl. lån overført kredittforetak)

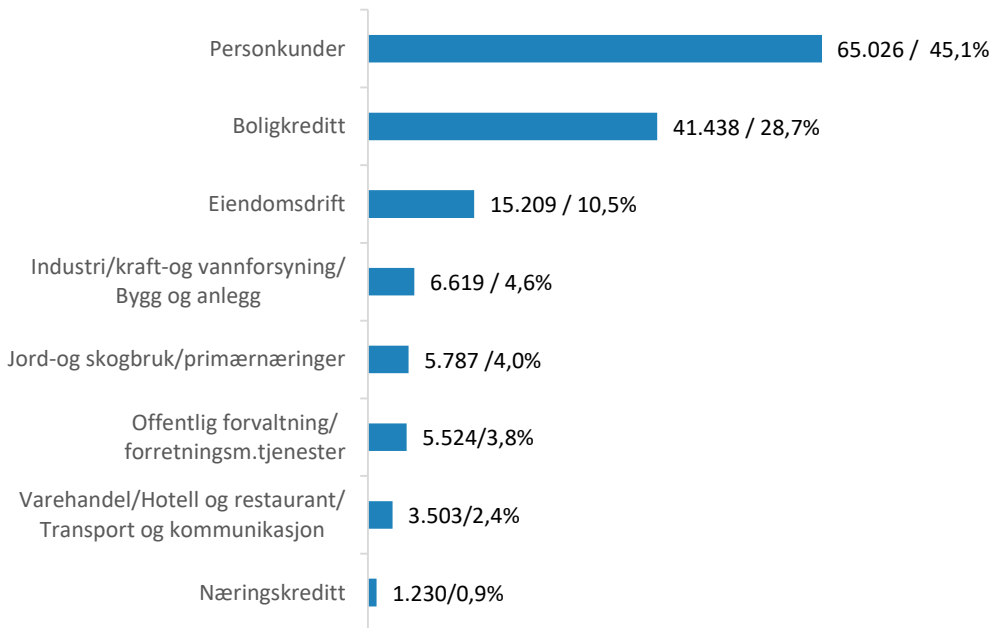
Innskuddsvekst 12 mnd

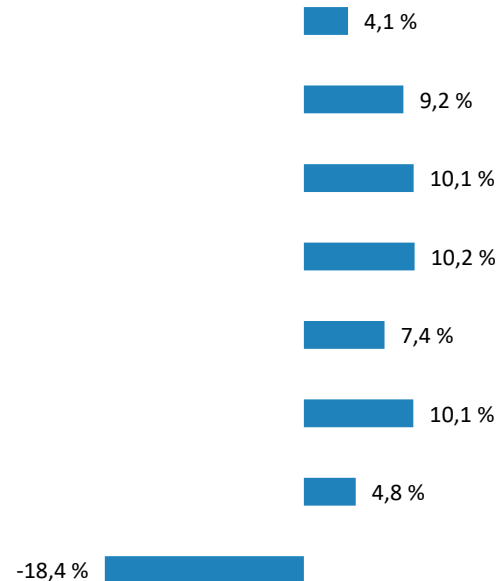
Utlånsporteføljen er dominert av personkunder og SMB

Utlån til kunder per sektor og endring siste 12 måneder (MNOK og prosent)

Utlånsvolum per sektor

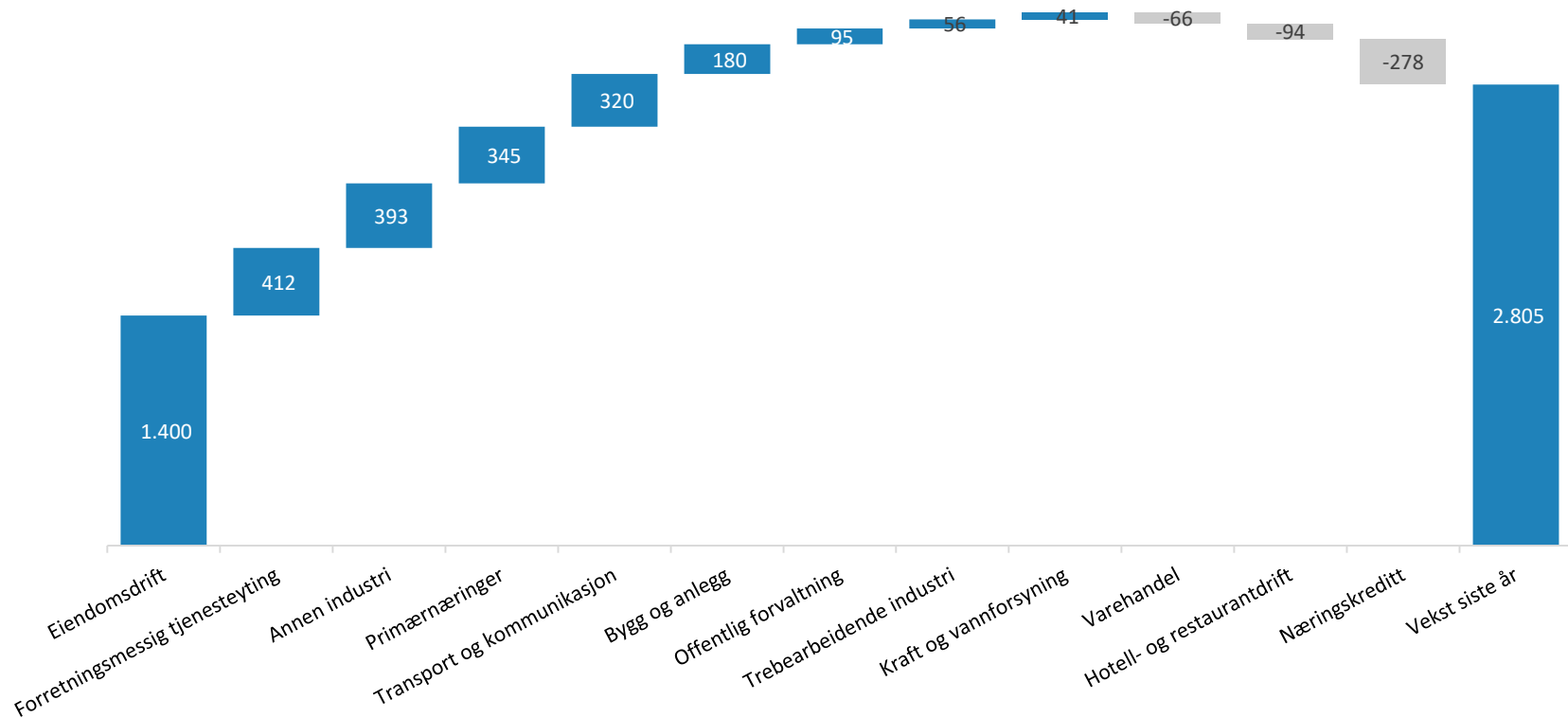
Vekst siste 12 mnd

Avtagende utlån innenfor varehandel, hotell og restaurant

Vekst utlån BM siste 12 måneder – sektorfordelt (MNOK)

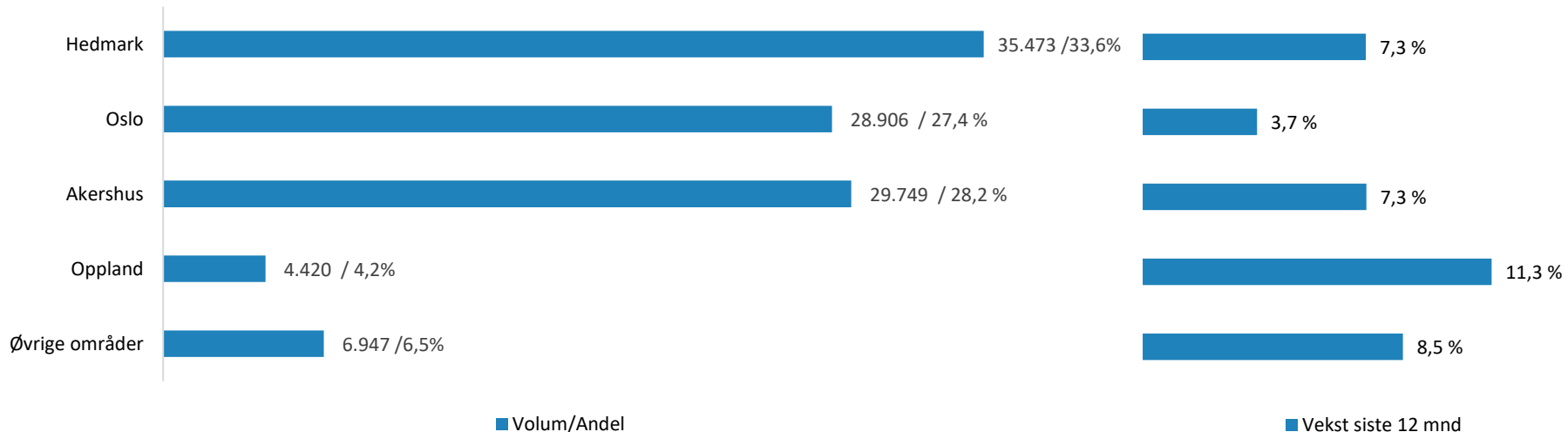

Utlånsveksten i personmarkedet er høyest utenfor Oslo

Utlån til PM-kunder per fylke og endring siste 12 mnd (MNOK og prosent)

Utlånsvolum PM per fylke (volum/andel)

Endringer siste 12 mnd

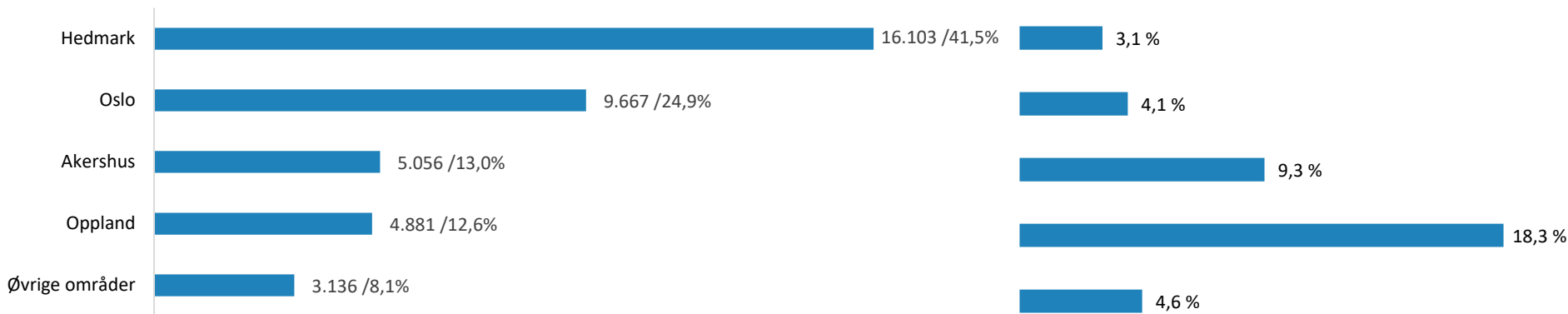

Utlånsveksten i bedriftsmarkedet er relativt sterkest i nye markedsområder

Utlån til BM-kunder per fylke og endring siste 12 mnd (MNOK og prosent)

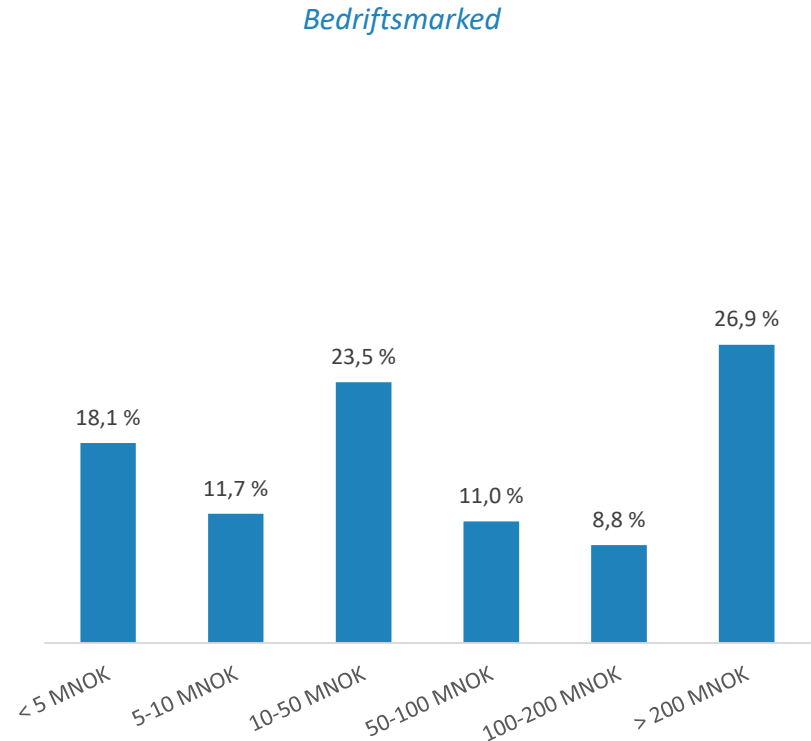
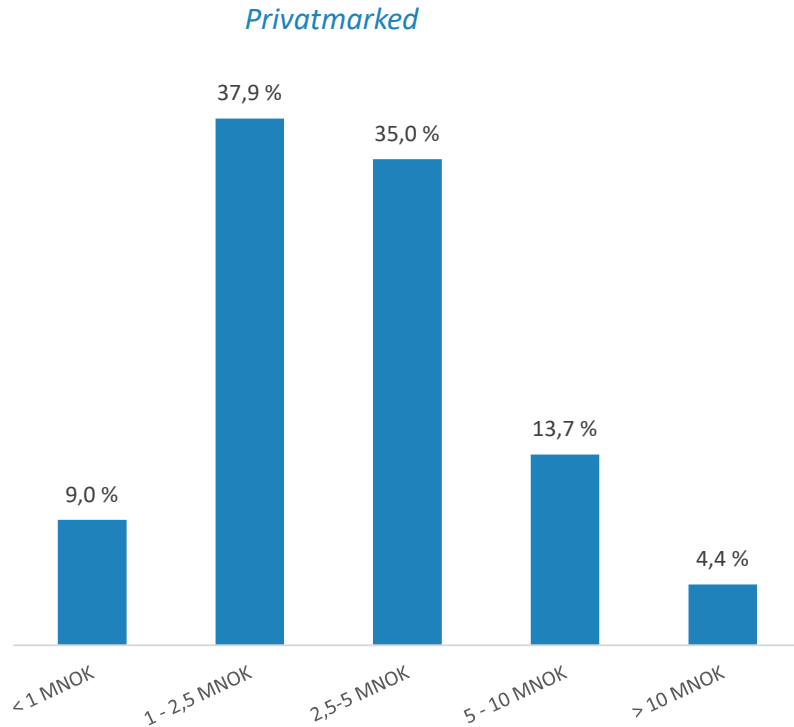
Utlånsvolum BM per fylke (volum/andel)

Endringer siste 12 mnd

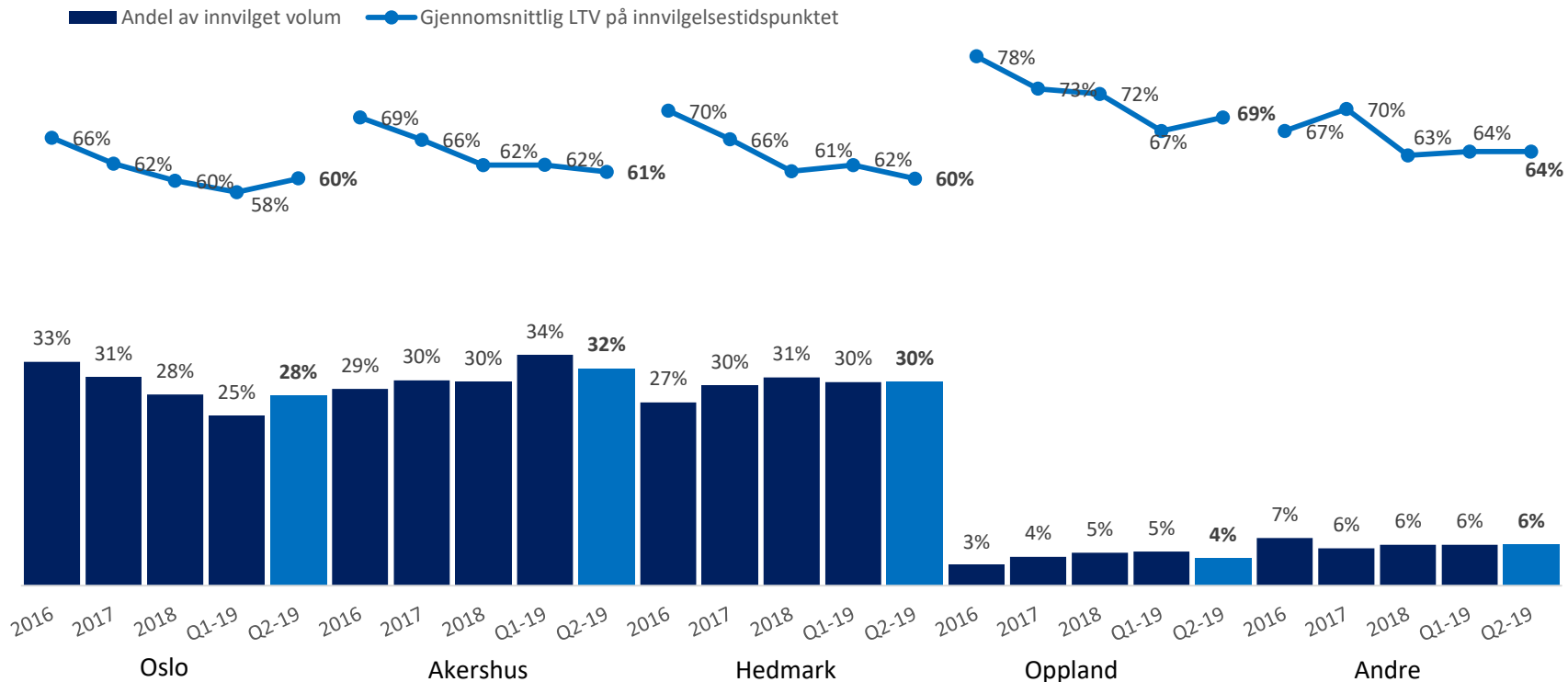
Lav grad av størrelseskonsentrasjonsrisiko i låneboken

Lån til privatpersoner og bedrifter etter størrelse (andel)*

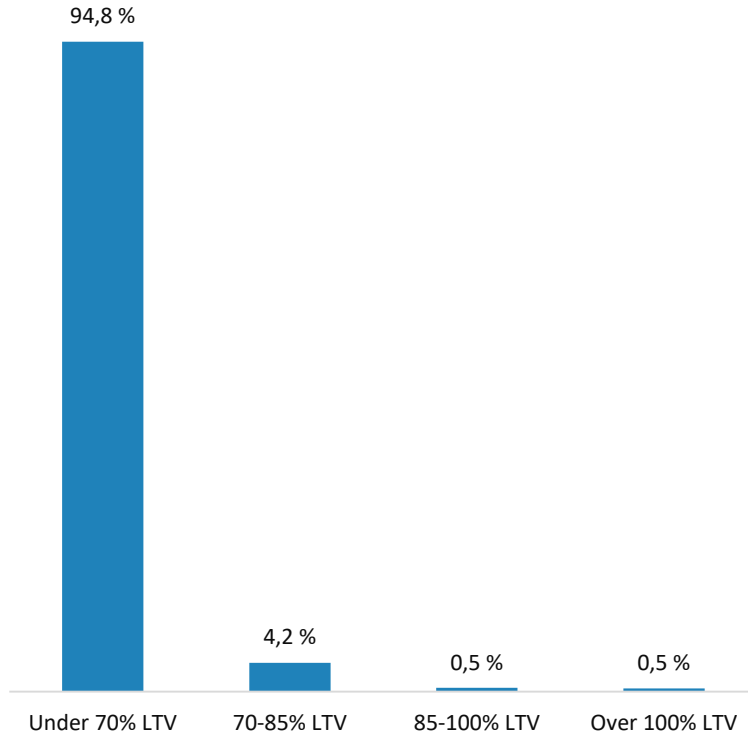
Solid kredittåndverk gir fortsatt lav LTV i nye boliglån

Andel av innvilget boliglån og gjennomsnittlig LTV per periode og fylke

Boliglånsforskriften – banken bruker fleksibilitetskvoten

Eksporeringsfordelt belåningsgrad (LTV) i boliglånsporteføljen

Utnyttelse fleksibilitetskvote 2. kvartal 2019:

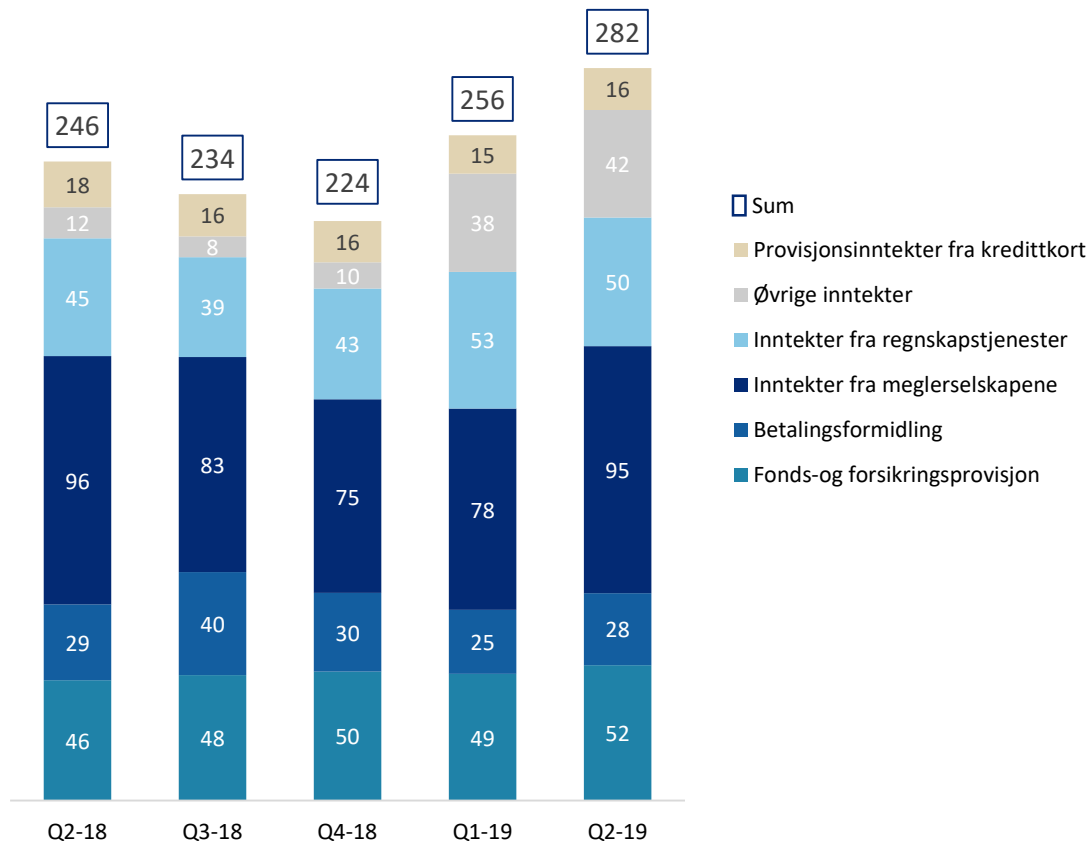
Oslo kommune
7,4 % (kvote 8 %)

Øvrige områder
6,5 % (kvote 10 %)

- Boliglånsforskriften* regulerer utlån til boligformål:
  - Betjeningsevne
    - Renteøkning på 5 %
  - Maksimale belåningsgrad
    - LTV 85 % i banken
    - (LTV maks 75 % i SB 1 Boligkreditt)
  - Maksimale gjeldsgrad
    - Kan ikke overstige 5 ganger brutto lønn
  - Krav til avdragsbetaling
- Unntak er mulig for inntil 10 % (8 % for Oslo) av verdien av innvilgede lån hvert kvartal – «Fleksibilitetskvoten»

Økte inntekter i datterselskaper – og reklassifiseringseffekter

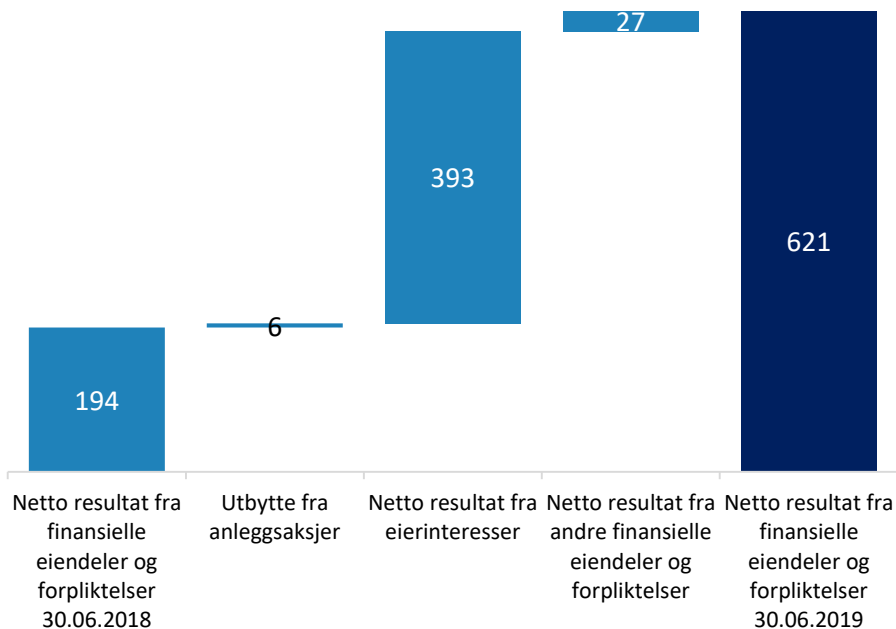
Provisjonsinntekter og andre inntekter (MNOK)

- Omklassifisering fra «netto renteinntekter» til «øvrige inntekter» for enkelte inntekstposter i SpareBank 1 Finans Østlandet påvirker positivt denne resultatlinjen med 21 MNOK i kvartalet (28 MNOK i 1. kvartal).
- Inntekter fra regnskapstjenester er betydelig økt ift i fjor, som følge av flere ansatte og økt faktureringsgrad.
- Inntekter fra meglerselskapene omfatter fra og med 2019 alle inntekter fra EiendomsMegler 1 mens det i 2018 kun var provisjonsinntekter fra eiendomsmegling.

Bidraget fra finans er økt betydelig fra i fjor

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser (MNOK)

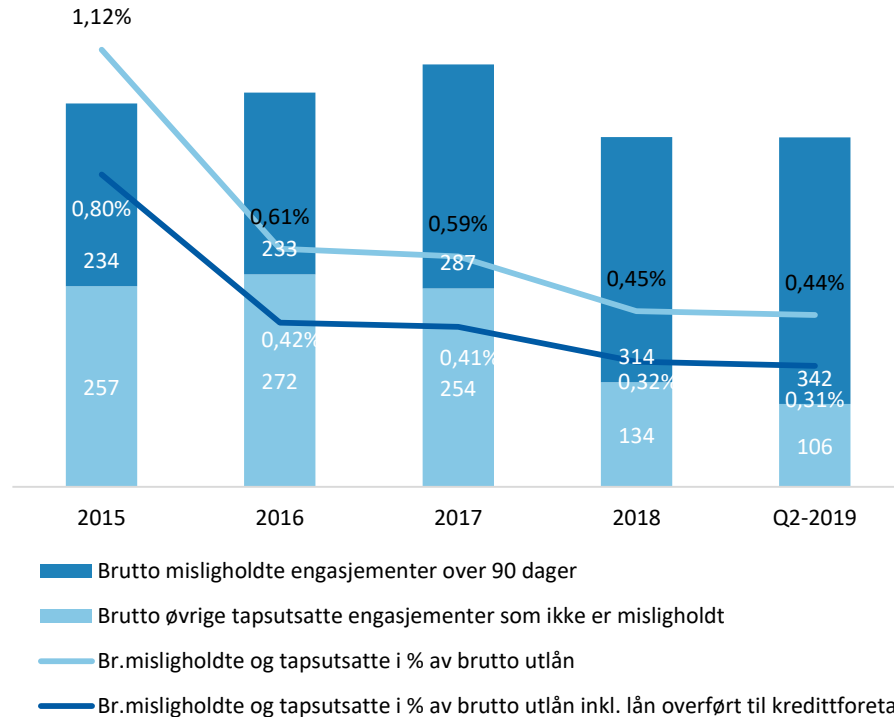

- Økt netto resultat fra eierinteresser med MNOK 393 er spesifisert ovenfor («Felleseide selskaper»). Økningen inkluderer effekter fra Fremtind-transaksjonen på 291 MNOK.
- Netto resultat fra øvrige finansielle poster har økt med MNOK 27. Det skyldes i hovedsak følgende bruttoendringer:
  - Positiv urealisert verdiendring på kjøpte rentepapirer, inklusiv sikring, med MNOK 26
  - Positiv urealisert verdiendring på egenkapitalinstrumenter med MNOK 29
  - Positiv urealisert verdiendring på fastrentelån til kunder, inklusiv sikring, med MNOK 24
  - I første halvår 2018 ble det innregnet en engangsgevinst, knyttet til fusjonen mellom Vipps, BankAxept og BankID, på MNOK 59.

Andelen problemlån avtar ytterligere

Misligholdte og andre tapsutsatte engasjement (MNOK og andel av totale utlån)

- Andelen problemlån avtar ytterligere i 1. halvår 2019 og nivåene er svært lave.

Lave tap og lav netto eksponering i «trinn 3»

Spesifisering tapskostnad og netto-eksponering (NOK millioner)

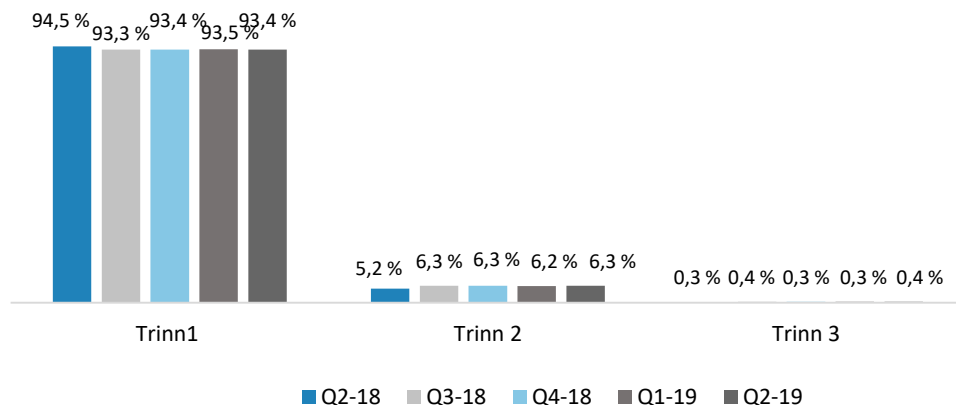
Kvartalsvis tapskostnad per segment

	Q2-19	Q1-19	Q4-18	Q3-18	Q2-18
Personmarked	-0,2	-8,6	0,2	3,6	1,1
Bedriftsmarked	2,8	-36,0	4,6	0,3	5,4
SB 1 Finans Østlandet	5,4	11,6	6,7	8,0	0,8
Sum	8,1	-32,9	11,4	11,9	7,2

- Trinn 1 - Klassifisering ved første gangs balanseføring og friske lån - Forventet tap over 12 måneder.
- Trinn 2 - Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring - Forventet tap over levetiden til instrumentet.
- Trinn 3 - Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring og objektive bevis på tap - Forventet tap over levetiden til instrumentet.

Maksimal netto eksponering etter nedskrivninger (på balansen og utenom balansen)

Netto eksponering	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Q2-18	90.355	4.995	282	95.632
Q3-18	91.293	6.157	395	97.844
Q4-18	92.060	6.165	331	98.555
Q1-19	91.976	6.092	339	98.407
Q2-19	94.610	6.344	379	101.333

Nøkkeltall egenkapitalbevis

	30.06.2019
Børskurs (i kr)	85,00
Børsverdi (MNOK)	9.846
Bokført egenkapital per egenkapitalbevis ¹⁾	88,79
Resultat per egenkapitalbevis, i kr ²⁾	7,29
Pris/resultat per egenkapitalbevis ³⁾	5,78
Pris/bokført egenkapital ⁴⁾	0,96

1) Bokført egenkapital konsern fratrukket hybridkapital med betalte renter, minoritetsandel og gavefond * eierandelsbrøk/antall EKB 30.06.2019 .

2) Resultat etter skatt for kontrollerende eierinteresser * eierandelsbrøk etter emisjon 22.1.2019 /antall EKB 30.06.2019

3) Børskurs i kr/annualisert resultat per egenkapitalbevis.

4) Børskurs i kr*antall EKB/bokført egenkapital morbank*eierandelsbrøk etter emisjon 22.1.2019.

- Et ekstraordinært godt første halvår ga ekstraordinært gode nøkkeltall.
- Normalisering av nøkkeltallene forventes gjennom andre halvår.

Disclaimer

- This presentation contains forward-looking statements that reflect management's current views with respect to certain future events and potential financial performance.
- Although SpareBank 1 Østlandet believes that the expectations reflected in such forward-looking statements are reasonable, no assurance can be given that such expectations will prove to have been correct. Accordingly, results could differ materially from those set out in the forward-looking statements as a result of various factors.
- Important factors that may cause such a difference for SpareBank 1 Østlandet are, but are not limited to: (i) the macroeconomic development, (ii) change in the competitive climate, (iii) change in the regulatory environment and other government actions and (iv) change in interest rate and foreign exchange rate levels.
- This presentation does not imply that SpareBank 1 Østlandet has undertaken to revise these forward-looking statements, beyond what is required by applicable law or applicable stock exchange regulations if and when circumstances arise that will lead to changes compared to the date when these statements were provided.

Sammen om å skape

Dyktig | Nær | Engasjert